

BRĂILA 658

NUMĂR EDITAT DE MUZEUL BRĂILEI „CAROL I”, LA 20 IANUARIE 2026, CU PRILEJUL ZILEI MUNICIPIULUI BRĂILA

MEMORIA PRO

CÂTEVA REPERE ALE MEMORIEI LOCULUI...

Din perspectiva istoriei locale, anul care s-a încheiat a fost al 555-lea de la arderea Brăilei de către Ștefan cel Mare (1470) – până la urmă, un act cu tâlc politico-economic: înlăturarea concurenței făcute târgului Galaților, terminalul comerțului moldovenesc la Dunăre.

În urmă cu 485 de ani, alte rațiuni geo-strategice au argumentat constituirea kazalei otomane și începutul construcției cetății turcești a Brăilei (1540). Pentru reconstituirea existenței acesteia, aproape tricentenare, de un interes special sunt planurile ridicate în diverse momente. Ne despart 235 de ani de la realizarea unuia dintre acestea – considerat multă vreme a fi chiar primul – datorat ofițerului austriac Johann von Vermatti (1790); alți 195 de ani au trecut de la realizarea planului locotenent-colonelului Nilson – eronat vehiculat în istoriografie sub denumirea Riniev (1830) – într-adevăr primul plan al orașului Brăila de după eliberarea de sub turci. Întrucât acesta nu a fost agreat de divanul țării, cu ridicarea unui nou plan, ce urma a fi întocmit „cu cea mai perfectă exactitate”, va fi însărcinat căpitanul baron R. de Borroczyn. Prin urmare, peste cinci ani (deci acum 190 de ani) era supus aprobării domnești, planul Borroczyn (1835).

La Brăila, proaspăt eliberată de sub turci, totul era de făcut. Și s-a făcut! Firește, reiterez aici doar înfăptuirile care poartă avataruri aniversare: acum 190 de ani s-a amenajat Grădina Belvedere – azi Grădina Publică (1835), acum 170 de ani s-a edificat stația telegrafică București-Brăila-Galați (1855), acum 130 de ani s-a înființat Serviciul Maritim Român, inaugurându-se linia de mărfuri Brăila-Constantinopol (1895). Pășind în veacul următor, vom constata același ritm al dezvoltării, prin darea în folosință a primei rețele de tramvai electric la Brăila (1900), prin înființarea Șantierului Naval „România” (1940), prin edificarea Întreprinderii de Confecții Brăila – ulterior Braiconf (1950), prin deschiderea în cadrul Muzeului Brăilei (el însuși ajuns la 144 de ani de la înființare, la fel ca și Biblioteca Județeană) a Secției de Arheologie (1955).

Sigur că aceste salturi în ceea ce privește dezvoltarea locului au fost posibile doar cu un capital exponențial, dublat însă de o resursă umană pe măsură. „Panteonul” de personalități brăilene cu contribuții remarcabile – în mic (local), dar și în mare (național și

chiar mai mult) – vorbește cu prisosință despre energia inconfundabilă de aici. Anul încheiat a fost marcat de centenarul posterității geologului, mineralogului și pedologului Gheorghe Munteanu-Murgoci (1872-1925), nașterii pictorului și colecționarului de artă Vasile Parizescu (1925-2019), precum și al actorului Ștefan Mihăilescu-Brăila (1925-1996). Altfel, putem reține cei 165 de ani de la nașterea sopranei Hariclea Darclée (1860-1939), cei 160 de ani de la nașterea scriitorului și gazetarului Anton Bacalbașa (1865-1899), cei 135 de ani de la nașterea filosofului și logicianului Nae Ionescu (1890-1940), cei 130 de ani de la nașterea omului de cultură Gheorghe T. Marinescu (1895-1986) și a pictorului Max. Herman Maxy (1895-1971), cei 125 ani de la nașterea istoricului Victor Papacostea (1900-1962), cei 120 de ani de la nașterea logicianului, filosofului și eseistului Anton Dumitriu (1905-1992), cei 110 ani de la nașterea epigramistului Ștefan Tropcea (1915-1986), sau cei 135 de ani de posteritate ai medicului și farmacistului Constantin C. Hepites (1804-1890), cei 90 de ani de posteritate ai omului de cultură Anastase Simu (1854-1935) și ai scriitorului Panait Istrati (1884-1935), cei 85 de ani de posteritate ai filosofului și logicianului Nae Ionescu (1890-1940), respectiv ai sociologului și filosofului Petre Andrei (1891-1940), cei 80 de ani de posteritate ai scriitorului Mihail Sebastian (1907-1945).

Aș evidenția, în același context, cei 120 de ani de la apariția primului ziar sportiv brăilean, „Brăila Sport” (1905), ori cei 95 de ani de la apariția ziarului brăilean „Ancheta” (1930), dar, mai ales, centenarul apariției foii „A la turca” – publicație satirică-umoristică (1925), ce cuprindea „epitafuri, rondeluri, cuplete, epigrame pe tema europeanizării moravurilor turcești” și care își propunea să apară în fiecare săptămână, de Crăciun (sic!).

*

Acestea au fost unele dintre cele mai semnificative repere ale anului 2025. Consemnăm mai departe, în rândurile de față și următoare, prin prisma activităților culturale pe care Muzeul Brăilei „Carol I” le-a realizat, o imagine definitorie a locului, pe care cei care cred în sintagma „un viitor pentru trecutul nostru” le orchestrează an de an, cu sprijinul autorităților locale și al partenerilor culturali.

Conf. univ dr. Costin Emilian Croitoru,
manager al Muzeului Brăilei „Carol I”

MEMORIALE

ACTIVITĂȚI DE CERCETARE ȘI VALORIFICARE A PATRIMONIULUI

Participări la conferințe și sesiuni științifice

- Colocviul *Panait Istrati, după 90 de ani*, 16 aprilie; comunicarea *Opera literară a lui Panait Istrati în posteritate* (Brăila, Casa memorială „Panait Istrati”).
- Sesiunea Națională de Comunicări Științifice a Muzeul „Vasile Pârvan” din Bârlad, ediția a XX-a, 9-10 mai; comunicarea *Ion Vasilescu Valjan – generația de sacrificiu*.
- Sesiunea Națională de Comunicări Științifice „Țara Bârsei” a Muzeului „Casa Mureșenilor” din Brașov, ediția a XXIII-a, 21-23 mai; comunicarea *Mihail Sebastian, un scriitor la răscrucea istoriei (1907-1945)*.
- Sesiunea Națională de Comunicări Științifice a Muzeului „Nicolae Iorga”, Vălenii de Munte, ediția a XIX-a, 4 - 6 iunie; comunicarea *Anton Bacalbașa, 160 de ani de la naștere*.
- Simpozionului Național *Omul și timpul*, Muzeul Județean de Arheologie și Istorie Prahova, Ploiești, 5 -7 noiembrie; comunicarea *Glose pe marginea piesei „Ultima oră” de Mihail Sebastian*.
- Conferință: *Panait Istrati și Perpessicius, la „Forul scriitorilor”* (Chișinău, 10 august).
- Colocviul științific interdisciplinar „Migrația în lumea vie”, Muzeul Brăilei „Carol I”, ediția a III-a, 23-24 octombrie, comunicarea *Peregrinări, călătorii, vagabondaje – delimitări semantice pornind de la viața și opera lui Panait Istrati*.

Lansări de carte

- *Oncle Anghel/ Moș Anghel*, ediție bilingvă, aniversară (22 august).
- *Ainos – Cartea Nataliei*, de Nicolae Grigore Mărășanu (15 octombrie).
- *Contribuții la muzeul lexicului românesc: numele de monede (I)* de Costin Croitoru, Biblioteca Județeană Vrancea, în cadrul „Târgului de carte de la Focșani, ediția a XIX-a (7 noiembrie); Biblioteca Națională a Republicii Moldova, în cadrul Târgului educațional anual (20 noiembrie), Muzeul Brăilei „Carol I” (17 decembrie).

Organizare de evenimente

- *175 de ani la nașterea poetului Mihai Eminescu/ Ziua Culturii Naționale*; evenimentul a însumat următoarele activități: vernisajul expozițiilor „Privitor ca la teatru” și „Partituri muzicale pe versuri de Mihai Eminescu”, aparținând Muzeului Național al Literaturii Române Iași, respectiv, Muzeului Național al Literaturii Române București; comunicarea *Eminescu, sufleur, actor, dramaturg și teoretician al teatrului*; recital de lieduri susținut de elevi ai Liceului de Arte „Hariclea Darclée” Brăila, clasa prof. Luminița Vasile; participanți: profesori și elevi ai școlilor și liceelor din Brăila (15 ianuarie).
- *Panait Istrati, după 90 de ani*, colocviu organizat în colaborare cu Liceul de Arte „Hariclea Darclée” și Centrul Cultural și de Agreement „Chira Chiralina”; participanți: profesori și cercetători de la Universitatea

„Al. I. Cuza”, Iași, Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, București, Liceul de Arte „Hariclea Darclée”, elevi ai liceelor brăilene (Brăila, Casa Memorială „Panait Istrati”, 16 aprilie).

➤ *Moș Anghel de Panait Istrati, o sută de ani de la prima ediție în limba română*, conferință în cadrul Zilelor Muzeului Brăilei „Carol I” (Brăila, Casa Memorială „Panait Istrati”, 22 august).

Cercetare, documentare, studii și articole

- *„Kyra Kyralina”, 1924-2024: un siècle de célébrité și Éditions roumaines de l'œuvre de Panait Istrati*; ambele studii fac parte din sumarul unui volum dedicat aniversării a 140 de ani de la nașterea lui Panait Istrati, editat de Asociația „Les Amis de Panait Istrati”, în curs de apariție.
- *Răspunsuri la chestionarele de la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea, cu referire la județul Brăila*; sursa: Biblioteca Academiei, manuscrisele 4957 și 4965: Th. D. Sperantia, *Răspunsuri la Chestionarul de cântece populare și Răspunsuri la Chestionarul de sărbători păgânești*; documentare și studiu introductiv, pentru volumul omonim, în curs de apariție la Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”.
- *Receptarea critică a operei lui Panait Istrati, în Franța și în România*; surse: Gallica, Retronews, Arcanum, Digitoool; cercetare în derulare.

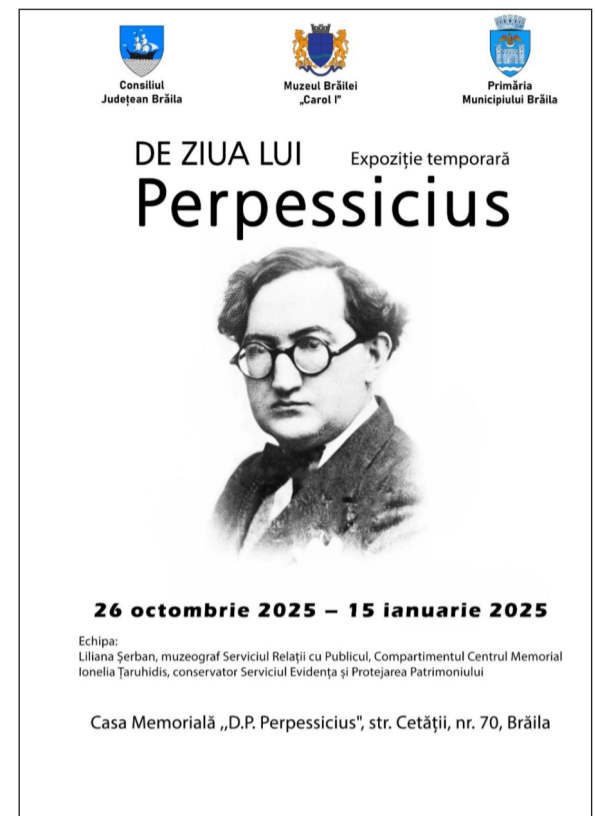
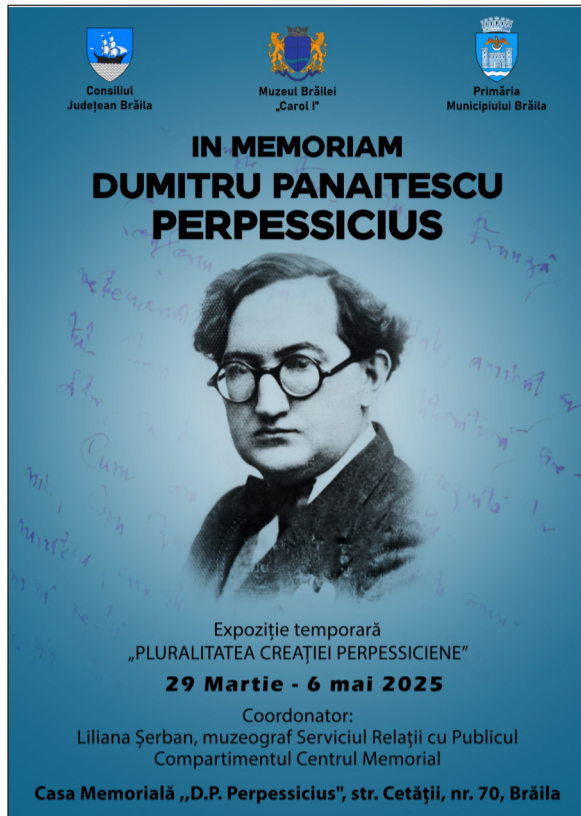
Zamfir BĂLAN

MEMORIALE

CRONICA EVENIMENTELOR • CRONICA EVENIMENTELOR • CRONICA EVENIMENTELOR

EVENIMENTE CULTURALE ȘI PARTICIPĂRI LA SESIUNI ȘTIINȚIFICE

La Muzeul Brăilei „Carol I”, la sediul central, au avut loc, în 15 ianuarie 2025, activități organizate în parteneriat cu Muzeul Național al Literaturii Române (MNLR) București, Muzeul Național al Literaturii Române Iași și Liceul de Arte „Hariclea Darclée”. Tot cu această ocazie, la Casa Memorială „D. P. Perpessicius” s-a organizat manifestarea cultural artistică „De-a pururi... Eminescu!” cu participarea elevilor Colegiului Național Pedagogic „D. P. Perpessicius” din Brăila. Liceenii au prezentat o inedită incursiune în universul eminescian sub coordonarea doamnei prof. Florentina Vasile și i-au admirat pe colegii lor de la Liceul Teoretic „Mihail Sebastian”, care au participat la un concurs de postere – *Eminescu 175* –, sub îndrumarea educatorului muzeal Elena Nicoleta Albu.

În aria manifestărilor muzeale cu caracter științific s-a desfășurat, în 28 martie, a XIV-a ediție a unei manifestări cu tradiție. Sesiunea de comunicări științifice „Pluralitatea creației perpessiciene”. La finalul activității, elevii de la Colegiul Național Pedagogic „D. P. Perpessicius”, au putut admira obiecte personale din colecția D. P. Perpessicius din expoziția temporară dedicată omagierii marelui cărturar.

Începând cu 16 mai, odată cu evenimentul anual „Noaptea muzeelor”, publicul a putut vizita expoziția *Ana Aslan, geniul care a oprit timpul*, expoziție cu piese inedite din colecția „Ana Aslan”. Tot pentru a omagia personalitatea Anei Aslan, s-a organizat și o

fotoexpoziție documentară, prezentată la Bruxelles, pe 22 iunie 2025, în cadrul evenimentului *Bazar Diplomatic*, organizat sub egida ambasadorilor Republicii Moldova și României în Regatul Belgiei. Pentru a crea o experiență artistică complexă, explorând mai multe perspective tematice, fotoexpoziția a fost gândită interdisciplinar, reunind mai multe departamente ale muzeului. Alocuțiunea a fost susținută de managerul muzeului, conf. univ. dr. Costin Emilian Croitoru. Călătoria acestei fotoexpoziții a continuat, astfel încât, pe 10 august 2025, Ana Aslan a poposit pe plaiuri moldovene, la Biblioteca „B. P. Hașdeu” din Chișinău, în cadrul aceluiași prestigios *Bazar Diplomatic*.

Cu ocazia manifestărilor prilejuate de Zilele Muzeului Brăilei „Carol I” 2025, aceeași expoziție a fost vernisată la Centrul Memorial al muzeului.

Tradițional, 26 octombrie este ziua dedicată sărbătoririi lui Perpessicius, sub genericul – *De ziua lui Perpessicius*. Cu această ocazie, în deschiderea manifestării, a avut loc și vernisajul expoziției omonime. Realizarea expoziției s-a datorat echipei formate din muzeograf Liliana Șerban, și conservatorii Ionelia Țaruhidis și Enuța Năstase, care activează la Casa Memorială „D. P. Perpessicius”. Prezentarea făcută de Liliana Șerban s-a axat pe argumentarea muzeografică a valențelor multiple ale activității cărturarului brăilean. Au fost prezenți actorii principali ai evenimentului –

elevii Colegiului Național „D. P. Perpessicius” – cu materialul *Lui Perpessicius*, o îmbinare de sunet și imagine sensibil prezentată, însoțită de comentarii și versuri din lirica autorului *Itinerariului sentimental*. La același eveniment, coordonat de prof. Florentina Vasile, elevii au citit din creațiile proprii.

Liliana ȘERBAN

MEMORIALE

CRONICA EVENIMENTELOR • CRONICA EVENIMENTELOR • CRONICA EVENIMENTELOR

BUCURIA LECTURII
LA CASA MEMORIALĂ „FĂNUȘ NEAGU”

Data de 20 septembrie 2025 a adus la Casa Memorială „Fănuș Neagu” din Grădiștea un eveniment cultural-educativ dedicat copiilor din localitate: manifestarea *Citește o carte!*, menită să apropie tânăra generație de lectură și de universul literar al scriitorului născut pe aceste meleaguri.

Desfășurată într-un cadru prietenos, activitatea a transformat muzeul într-un spațiu al poveștii, al jocului și al descoperirii, unde cartea a devenit pretext pentru imaginație, comunicare și bucuria de a fi împreună.

Lectura – o întâlnire vie cu opera lui Fănuș Neagu

Programul a debutat cu momente de lectură împărtășită, în cadrul cărora copiii au citit, pe rând, fragmente din scrierile lui Fănuș Neagu. Cuvintele, rostite cu emoție și curiozitate, i-au purtat pe cei mici în lumea poveștilor, ajutându-i să descopere expresivitatea limbajului și farmecul narativ al autorului.

Pentru mulți dintre participanți, a fost prima întâlnire cu opera scriitorului, una care a stârnit interes, întrebări și dorința de a continua lectura și dincolo de spațiul muzeului.

Când cartea prinde viață

Un moment deosebit l-a constituit activitatea *Cartea prinde viață*, în care fragmentele citite au fost transformate în joc de rol. Prin interpretare, mișcare și improvizație, copiii au dat viață personajelor și întâmplărilor, demonstrând că lectura poate fi o experiență activă, trăită cu entuziasm și creativitate.

Atmosfera a fost una plină de energie, râsete și imaginație, iar muzeul a devenit, pentru câteva ore, o adevărată scenă a poveștilor.

Cuvinte magice și mesaje pentru viitor

Activitatea a continuat cu momentul *Cuvinte magice*, dedicat reflecției asupra lecturii. Copiii au extras și au împărtășit citate despre cărți și citit, atât originale, cât și inspirate din autori consacrați, redescoperind puterea cuvântului de a transmite emoție și sens.

În încheierea manifestării, participanții au realizat o planșă cu beneficiile lecturii, un exercițiu colectiv de sinteză și creativitate, prin care mesajul importanței cititului a fost transmis mai departe, către întreaga comunitate.

Un pas important spre educație și cultură

Manifestarea *Citește o carte!* a avut ca scop stimularea interesului pentru lectură, dezvoltarea imaginației și apropierea copiilor de patrimoniul literar reprezentat de opera lui Fănuș Neagu. Evenimentul a demonstrat că muzeul de la sat poate deveni un spațiu viu de educație nonformală, dialog și descoperire.

Prin implicarea activă a copiilor, Casa Memorială „Fănuș Neagu” și-a reafirmat rolul de

FĂNUȘ NEAGU,
CELEBRAT PRIN VOCEA COPIILOR

În data de 24 mai 2025, Casa Memorială „Fănuș Neagu” din Grădiștea a fost gazda unei activități culturale deosebit de emoționante intitulată *Omagiu adus marelui scriitor*, dedicată celebrării moștenirii literare lăsate de Fănuș Neagu – fiu al satului și una dintre personalitățile marcante ale literaturii române.

Evenimentul a reprezentat un prilej de recunoștință și reflecție, aducând împreună copii, cadre didactice și membri ai comunității locale, uniți de respectul față de scriitorul care a dăruit cuvintele sale locului natal și le-a așezat, cu har și originalitate, în galeria marilor creații literare românești.

Fănuș Neagu, în glas de copil

Momentul central al activității a fost recitalul literar *Fănuș în glas de copil*, în cadrul căruia copiii au redat, cu emoție și sensibilitate, fragmente alese din opera scriitorului. Vocea lor sinceră și curată a demonstrat că spiritul lui Fănuș Neagu continuă să trăiască prin noile generații, iar literatura sa rămâne vie, actuală și capabilă să atingă suflete tinere.

Interpretările au fost primite cu emoție de cei prezenți, fiecare fragment devenind o punte între trecut și prezent.

Capsula timpului – un mesaj pentru viitor

Un moment inedit și profund simbolic l-a constituit activitatea *Capsula timpului – Fănuș peste 100 de ani*. Copiii au fost invitați să își exprime gândurile, impresiile și speranțele legate de modul în care își imaginează că va fi perceput Fănuș Neagu peste un secol.

Mesajele au fost adunate într-o „capsulă a timpului”, păstrată simbolic ca martor al acestei zile, un gest prin care prezentul transmite un mesaj de prețuire și continuitate către viitor.

Joc, cunoaștere și bucuria descoperirii

Activitatea s-a încheiat într-o notă dinamică și interactivă, printr-un quiz literar dedicat vieții și operei scriitorului. Concursul de cultură generală a stârnit curiozitate, zâmbete și mult entuziasm, participanții demonstrând că învățarea poate fi și o sursă autentică de bucurie.

Prin acest exercițiu ludic, copiii și-au consolidat cunoștințele și au înțeles mai bine importanța operei lui Fănuș Neagu în patrimoniul cultural național.

Un omagiu al comunității pentru valorile sale

Manifestarea *Omagiu adus marelui scriitor* a reafirmat rolul Casei Memoriale „Fănuș Neagu” ca spațiu viu al memoriei culturale și al educației nonformale. Evenimentul a creat o legătură profundă între comunitate și patrimoniul literar, demonstrând că respectul pentru valorile autentice se transmite din generație în generație.

Adresăm mulțumiri sincere pentru participare și implicare doamnei profesor Dună Teodora, copiilor din satul natal al scriitorului, precum și copiilor din localitatea vecină, Șuțești, care au contribuit la reușita acestui moment de comemorare și celebrare culturală.

O ZI DE POVESTE PENTRU CEI MICI

În fiecare an, de Ziua Internațională a Copilului, Casa Memorială „Fănuș Neagu” din Grădiștea își deschide larg porțile pentru cei mai tineri vizitatori, transformându-se într-un spațiu al jocului, al imaginației și al bucuriei. Și anul acesta, 1 Iunie a fost celebrat printr-o manifestare plină de culoare și emoție, în care copiii au fost oaspeți de onoare și protagoniștii unei adevărate aventuri culturale.

Curtea muzeului s-a transformat într-un târâm al poveștilor, unde râsetele, muzica și voia bună au creat o atmosferă de sărbătoare, aducând un omagiu viu copilăriei și spiritului ludic prezent și în opera marelui scriitor Fănuș Neagu.

Copiii, exploratori ai lumii lui Fănuș Neagu

Prin activitatea *Mic muzeograf pentru o zi*, micii participanți au explorat universul Casei Memoriale cu priviri curioase, descoperind povești, obiecte și amintiri legate de viața și creația scriitorului. Cu entuziasm și interes, copiii au pășit într-o lume în care cultura a fost prezentată într-o formă accesibilă și prietenoasă.

Jocuri, personaje și imaginație fără limite

Programul a continuat cu o serie de activități interactive și recreative, menite să stimuleze creativitatea și exprimarea liberă. În cadrul jocului *Răspunde și rotește!*, roata poveștilor i-a purtat pe copii prin lumi fantastice, provocându-i să răspundă cu spontaneitate și imaginație.

Momentul *Vocea personajelor* a adus la viață eroii preferați ai celor mici, prin imitații și teatru de sunete, iar activitatea *Oglinda fermecată* a fost prilejul unor jocuri de mimă dublă și râsete sincere, care au umplut curtea muzeului de energie pozitivă.

Copacul cu dorințe și arta copilăriei

Un spațiu aparte l-a ocupat *Copacul cu dorințe*, unde copiii au așezat gânduri, speranțe și vise, lăsând copilăria să prindă rădăcini în curtea Casei Memoriale. De asemenea, în cadrul concursului de desene *Colorăm copilăria lui Fănuș Neagu*, micii artiști și-au exprimat talentul și imaginația prin culori și forme, dând muzeului un aer viu și plin de optimism.

Lucrările realizate au fost expuse la intrarea în muzeu, oferind vizitatorilor prilejul de a admira creativitatea copiilor. Fiecare participant a fost răsplătit cu o mică surpriză dulce și, mai ales, cu amintirea unei zile de neuitat.

O sărbătoare a copilăriei și a culturii

Prin această manifestare organizată anual, Casa Memorială „Fănuș Neagu” își reafirmă rolul de spațiu cultural deschis copiilor și comunității locale, unde educația se împletește armonios cu jocul și bucuria. Muzica, râsetele și energia celor mici au transformat ziua de 1 Iunie într-o sărbătoare autentică a copilăriei și a valorilor culturale.

Roxana Mariana SEREA

MEMORIALE

CRONICA EVENIMENTELOR • CRONICA EVENIMENTELOR • CRONICA EVENIMENTELOR

ȘEZĂTOARE PE PRISPA LUI FĂNUȘ – BILANȚUL UNUI EVENIMENT REUȘIT LA CASA MEMORIALĂ „FĂNUȘ NEAGU”

Ziua de 6 septembrie 2025 a adus la Casa Memorială „Fănuș Neagu” din Grădiștea un nou eveniment cultural, organizat de Muzeul Brăilei „Carol I”: *Șezătoare pe prispa lui Fănuș*, parte a Noptii Muzeelor la Sate – ediția a III-a.

Evenimentul a reunit localnici, vizitatori, iubitori ai tradițiilor și admiratori ai scriitorului Fănuș Neagu, într-o atmosferă încărcată de emoție și autenticitate.

Un eveniment dedicat patrimoniului și comunității

Programul a debutat cu vizitarea Casei Memoriale, prilej pentru public de a redescoperi universul scriitorului prin obiecte personale, manuscrise, fotografii și fragmente de viață literară păstrate în casa natală. Pentru mulți dintre participanți, a fost o întâlnire directă cu locul copilăriei „Povestitorului din Grădiștea”, într-un spațiu care păstrează încă amintirea și farmecul operei sale.

Evenimentul a continuat cu o slujbă de binecuvântare, oficiată de părintele Dogărescu Marius Cătălin, aducând o notă spirituală și de comuniune, specifică lumii satului românesc.

Folclor, joc și cântec pe prispa Casei Memoriale

Un motiv de reală bucurie pentru public l-au constituit momentele artistice cu cântece și dansuri populare, oferite de:

- Ansamblul folcloric „Flori Grădiștene” – Grădiștea, jud. Brăila, și
- Ansamblul „Mugurașii” – Șuțești, jud. Brăila.

Tinerii dansatori și soliști au readus în fața publicului farmecul tradițiilor locale, dovedind că folclorul continuă să fie o resursă vie, îndrăgită și respectată.

Gustul satului de altădată

Așa cum se cuvine într-o șezătoare adevărată, vizitatorii au fost invitați la o degustare de bucate tradiționale, pregătite cu generozitate de gospodarii satului. Mâncărurile simple, autentice, au completat atmosfera de sărbătoare și i-au adus pe toți mai aproape prin amintirea preparatelor de altădată.

Generația tânără, parte din poveste

Prezentarea evenimentului a fost realizată cu eleganță de eleva Perța Marina-Alexandra, clasa a XI-a, semn că noua generație se implică activ în promovarea culturii locale și în susținerea vieții culturale rurale.

Impactul evenimentului și rolul Casei Memoriale

Șezătoare pe prispa lui Fănuș a demonstrat încă o dată că mediul rural deține un potențial cultural semnificativ, iar muzeele de la sate pot deveni veritabile centre de educație, memorie și identitate locală.

Evenimentul a întărit legătura comunității cu Casa Memorială „Fănuș Neagu”, a adus vizitatori noi și a contribuit la promovarea patrimoniului cultural brăilean. Totodată, a reușit să creeze o punte între generații, între tradiție și prezent, între literatură și viața satului.

Într-o lume în continuă schimbare, astfel de manifestări reamintesc importanța păstrării rădăcinilor și a valorilor care definesc identitatea locului.

Roxana Mariana SEREA

FĂNUȘ NEAGU – O SĂRBĂTOARE A MEMORIEI ȘI A CUVÂNTULUI

În data de 5 aprilie 2025, Casa Memorială „Fănuș Neagu” din Grădiștea a devenit locul unei întâlniri emoționante dedicată aniversării nașterii scriitorului, eveniment marcat, ca în fiecare an, prin activități culturale menite să păstreze vie memoria și opera unuia dintre cei mai importanți autori ai literaturii române contemporane.

La manifestare au participat elevii clasei a VI-a de la Școala Profesională „Emil Drăgan” din Grădiștea și elevii clasei a VI-a B de la Școala Profesională „Costache Grigore Șutu” din Șuțești, care au adus un omagiu sincer și plin de respect scriitorului născut pe aceste meleaguri.

Educație, memorie și continuitate

Ziua de naștere a scriitorului Fănuș Neagu reprezintă, pentru Casa Memorială din Grădiștea, un reper cultural important, comemorat an de an prin activități educative și de apropiere a tinerei generații de operă și de valorile literare autentice. Și de această dată, elevii au demonstrat că literatura poate fi înțeleasă și simțită atunci când este transmisă cu emoție și respect.

Prin momente de lectură, dialog și reflecție, participanții au descoperit repere esențiale din viața și creația scriitorului, înțelegând

rolul acestuia în cultura română și legătura profundă dintre autor și locul său natal.

Copiii, mesagerii moștenirii literare

Îndrumați cu dăruire de cadrele didactice, elevii au participat activ la desfășurarea evenimentului, exprimându-și admirația față de scriitorul Fănuș Neagu. Emoția sinceră și implicarea lor au transformat această zi într-un moment de comuniune culturală.

Astfel de activități contribuie nu doar la formarea culturală a copiilor, ci și la consolidarea sentimentului de apartenență la valorile locale și naționale.

Un gest de recunoștință pentru educație și cultură

Adresăm mulțumiri elevilor participanți, profesorilor îndrumători – doamna prof. Dună Teodora și domnul prof. Roșioru Cosmin – precum și conducerii celor două unități de învățământ pentru sprijinul și implicarea în realizarea acestei activități culturale.

Roxana Mariana SEREA

EDITURA ISTROS

VITRINA CU CĂRȚI • VITRINA CU CĂRȚI • VITRINA CU CĂRȚI

Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I” nu reclamă o prezentare detaliată întrucât este recunoscută deopotrivă pe plan intern și peste hotare, datorită portofoliului de lucrări valoroase și variate tematice. În ciuda faptului că titlurile propuse cititorilor și, implicit, receptarea lor, respectiv recunoașterea – în multe cazuri chiar cu premii ale Academiei Române, în special pentru colecția „Teze de doctorat” – sunt poate mai expresive decât însumarea unor date și numere, sterile pentru lector, câteva precizări în legătură cu istoria acestei edituri se impun cu prisosință.

Inițiat din dorința de a valorifica patrimoniul cultural local și rezultatele cercetătorilor Muzeului Brăilei, programul editorial s-a dezvoltat treptat creându-și notorietate în peisajul istoriografic românesc și nu numai, în ciuda faptului că nu și-a propus o competiție cu instituții care au ca activitate exclusivă sau preponderentă producția de carte. În cele aproape trei decenii de la înființare, Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I” a acumulat peste 800 de apariții editoriale, majoritar aparținând profilului istoric – acoperind aici toate perioadele –, dar și literatură, memorialistică, filosofie, artă, științele naturii etc.

Costin CROITORU

Între cuvintele care alcătuiesc vocabularul fundamental al limbii române, cele care denumesc banii (inclusiv lexemul „ban”) se disting prin frecvența foarte ridicată și printr-o arie sinonimică impresionantă, în interiorul căreia se pot identifica extensii pe orizontală (în sincronie), sau pe verticală (în diacronie). O arie de studiu atât de complexă și de dinamică impune o abordare pluridisciplinară. Aceasta este și premisa cercetării desfășurate de Costin Croitoru, într-un moment în care cercetarea unilaterală a vocabularului numismatic pare să întâmpine mari dificultăți. Bibliografia specifică relevă preocupări vechi și foarte vechi pentru inventarierea și descrierea denumirilor de monede, precum și o varietate greu

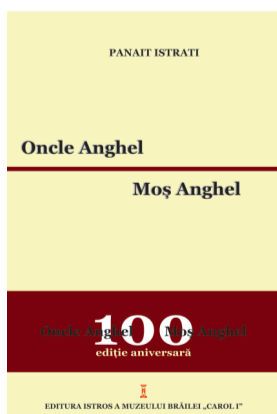
de gestionat a abordărilor, a instrumentelor sau a metodelor de lucru. Propunerea autorului pentru ieșirea din impasul în care a ajuns studiul lexicului monetar este cercetarea interdisciplinară, singura care poate pune lucrurile în ordine, prin introducerea unor criterii unice de organizare a materialului, a unei metodologii unitare și, nu în cele din urmă, a unor formule de analiză și de etalare a rezultatelor, standardizate.

Un posibil model în sensul celor de mai sus este acest prim volum de „contribuții”, în care capitolele despre numele de monede grecești, poloneze și turcești alcătuiesc fundamentul cercetării.

Cu privire la inițiativa alcătuirii unui „lexic monetar românesc”, începuturile pot fi asociate pledoariei lui Barbu Lăzărescu (*Pentru întocmirea unui lexic monetar românesc*), care datează din 1950. Cât despre proiectul unui muzeu lexical românesc, acesta poate fi subsumat, până la un punct, unei inițiative și mai timpurii, datorată lui Sextil Pușcariu, cărturarul întemeietor al Muzeului Limbii Române (1919), actualul Institut de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” din Cluj Napoca.

Înscrisă în această distinsă tradiție, cercetarea întreprinsă de Costin Croitoru este o salutară contribuție cu un capitol foarte important – numele de monede – ale cărui acumulări, unele esențiale, de-a lungul timpului au avut neajunsul unor teaurizări nesistematice.

Zamfir BĂLAN

Un deziderat rostit cu aproape jumătate de veac în urmă de Mircea Iorgulescu („Panait Istrati trebuie recitat, explicat și înțeles.”) mai are de trecut destule „vămi” până la o așezare a demersului critic în rosturile lui firești. Privind retrospectiv, de la motivația editurii Renașterea, așezată în primele pagini ale volumului Trecut și viitor („...țara în care operele acestui român sunt mai puțin cunoscute este... România! Știm, s-au făcut și la noi discuțiuni multe în jurul lui Istrati. Au fost, la noi, polemici aprinse, vehemente chiar; a fost o întreagă vâlvă, dar toate acestea în jurul personalității lui Panait Istrati. Opera în sine, aceasta nu se cunoaște încă la noi...”), s-a scurs un secol. În ciuda nenumăratelor lunecări ale criticii în afara literarului, în ciuda nenumăratelor confuzii dintre estetic și

orice altceva ale unor autori copleșiți de propriile aversuni față de simpatiile politice sau față de afinitățile ideologice ale lui Panait Istrati, literatura lui a trecut, cu câteva titluri, proba timpului. Moș Anghel este unul dintre acestea, dacă nu cumva cel care îl definește în mod decisiv ca mare scriitor pe autorul său.

Zamfir BĂLAN

ISTROS 2025

- Zamfir Bălan, *Însemnări de istorie literară*
- Valeriu Sîrbu, Dragoș Măndescu, Carol Terteci, *Buridava dacică jefuită*
- Gheorghe Mosorescu (coordonator), *Salonul Național de Plastică Mică Brăila. Ediția a XXVI-a*
- George-Dan Hânceanu, Angela Simalcsik, Robert Daniel Simalcsik, Andrei Baltag, Cătălin-George Fedor, *Cimitirul vechii biserici catolice „Sfântul Anton de Padova” de la Răchiteni*, coeditare cu Editura „Constantin Mătasă”, Piatra-Neamț
- *Riveting. Practice book. Issue 2*, editori: Gabriela Neculai, Steluța Drâmbu, Luminița Mocanu
- Angela Burtea Moșescu, *Iepurașul Țup*
- *Monitorul de Turcoaia. Comuna Turcoaia, județul Tulcea. Completări monografice*, editori: Vasile S. Velea, Doru Velea
- „Istros”, XXXI
- Panait Istrati, *Oncle Anghel / Moș Anghel. Povestirile lui Adrian Zografi*, editor Zamfir Bălan
- *Documente privind istoria românilor. Colecția Eudoxiu Hurmuzaki, Seria a 3-a, vol. IX, Unirea Principatelor Române (1854-1859) oglindită în arhivele rusești*, editori: Ion Varta, Tatiana Varta
- Viorel M. Butnariu, *Documente privind istoria românilor. Colecția Eudoxiu Hurmuzaki, Seria a 3-a, vol. XI, Documente numismatice pentru istoria Țării Moldovei, 1369-1867*
- *Documente privitoare la istoria Țării Moldovei în perioada Războiului ruso-turc 1806-1812 (15 aprilie-30 septembrie 1810)*, editori: Demir Dragnev, Larisa Svetlicinai, Teodor Candu, Tudor Ciobanu
- Dinu Poștarencu, *Figuri basarabene (1812-1940)*
- Maria Duca, Gheorghe Duca, Steliana Clapco, Rodion Domenco, *Metodologia și etica cercetării. Repere teoretice și practice. Compendiu*
- „Eurasian Studies”, VIII, edited by: Yu Taishan, Li Jinxiu
- Costin Croitoru, *Contribuții la muzeul lexicului românesc: numele de monede (vol. 1)*
- Comisia Zonală a Monumentelor Istorice nr. 10 – *Promovarea valorilor culturale românești, județele Brăila, Buzău, Galați și Vrancea. Patrimoniul cultural – abordări integrate în contextul politicilor culturii europene: un drum spre succes*
- Ana-Maria Grănescu, Daniela A.M. Barbu, Mihaela Agheniței, Georgeta Maria Stoian, *Expertiza judiciară în procesul civil și penal. Răspunderea expertului judiciar*
- *Catalogul publicațiilor la 30 de ani de la înființarea Editurii Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”*, editor Costin Croitoru
- Valeriu Sîrbu, *Introducing the Northern Thracians and their neighbours to the world. Studies (2000-2024)*
- „Journal of Wetlands Biodiversity”, nr. 15 (on-line)
- Nicolae Grigore Mărășanu, *Călătorie în memoria Leviathan. Poemele Dunării*

PATRIMONIUL

ACTIVITATEA SERVICIULUI EVIDENȚA ȘI PROTEJAREA PATRIMONIULUI, DIN MUZEUL BRĂILEI „CAROL I”, ÎN ANUL 2025

În inima Brăilei, într-o clădire în care pașii vizitatorilor se aud doar până la o anumită ușă, începe o altă lume – una pe care aproape nimeni nu o vede, dar fără de care muzeul nu ar putea exista. Acolo nu găsești doar vitrine, ci și rafturi pline de povești nerostite, temperaturi măsurate la zecime de grad și oameni care privesc un obiect vechi, de sute sau mii de ani, cu aceeași atenție cu care un chirurg își privește pacientul. Aceasta este lumea Serviciului Evidența și Protejarea Patrimoniului al Muzeului Brăilei „Carol I”, iar anul 2025 a fost pentru această echipă o poveste, scrisă lună de lună, fișă cu fișă, expoziție după expoziție.

Pentru public, muzeul înseamnă să intri, să privești, să te minunezi și, poate, să pleci cu o fotografie sau cu un gând nou. Pentru oamenii din Serviciul Evidența și Protejarea Patrimoniului (S.E.P.P.), muzeul începe înainte de deschiderea ușilor și continuă mult după ce ultimul vizitator a plecat. În 2025, echipa S.E.P.P. a gândit și susținut 73 de expoziții, fiecare cu propria ei arhitectură invizibilă: piese alese, verificate, fișate, mutate, protejate, apoi aduse în fața publicului, ca și cum ar fi fost dintotdeauna acolo.

Fiecare obiect care ajunge în atenția vizitatorului poartă în spate o biografie de culise ce include o fișă de conservare, sau una de restaurare, treceri prin inventar și verificări de microclimat. Doar în 2025, S.E.P.P. a întocmit 1282 de fișe de conservare și 343 de fișe de restaurare, iar 343 de piese au trecut prin mâinile restauratorilor și conservatorilor, care au șters, cu discreție, urmele timpului fără a-i anula povestea.

Cronologic vorbind, ianuarie a început, aparent, sec cu nouă expoziții, trei articole publicate, 120 de fișe de conservare și 30 de fișe de restaurare. În spatele acestor cifre, însă, sunt dimineți reci în depozite, verificări de vitrine, programări de lucrări și discuții despre ce poate fi etalat și ce încă trebuie să mai aștepte în întunericul protector al rafturilor.

Februarie și martie au fost, la prima vedere, luni asemănătoare, cu expoziții, activități de pedagogie muzeală, inventarieri de mii de piese, postări pe Facebook și grupuri de vizitatori care trebuie îndrumați. Dar, în curgerea lor, și-a adunat paginile *Dosarul de Reacreditare a Muzeului Brăilei „Carol I”*. Specialiștii din S.E.P.P. au adunat, ordonat, verificat și întocmit un document centralizat, pe care apoi l-au supus atenției comisiilor de control, de la Direcția Județeană pentru Cultură Brăila și de la Poliția de Patrimoniu, care au venit să se asigure că fiecare cifră, fiecare piesă, fiecare spațiu corespunde standardelor actuale.

Primăvara a adus cu ea nu doar lumină mai bună în sălile de expoziție, ci și dorința muzeului de a ieși spre oraș. În aprilie, S.E.P.P. a pregătit, alte opt expoziții și zece activități pedagogice, urmate de comunicatul și fotografiile pentru expoziția temporară *Sfintele Sărbători – Tradiție și meșteșug*.

În mai, muzeul s-a deschis publicului în noaptea lui celebră: „Noaptea Muzeelor”. În această lună S.E.P.P. a susținut șapte expoziții și a organizat nouă activități educative.

Tot acum a prins formă expoziția temporară *Patrimoniul multiethnic din Brăila*, iar orașul și-a putut vedea oglindite, în spațiile de expunere, straturile de istorie și conviețuire culturală.

Iunie a venit cu participarea muzeului la evenimentul Orașul în miniatură, ce a avut loc într-o duminică, în Grădina Publică. Obiecte, replici, materiale educative au ieșit din clădirea muzeului și s-au

instalat sub cerul liber, la un pas distanță de copiii și părinții care poate nu au trecut pragul muzeului de ani de zile.

Septembrie a adus *Festivalul istoric „Vladislav Vlaicu”*, ediția a V-a, care a transformat patrimoniul într-un protagonist al unei povești trăite în aer liber. Mai mulți specialiști din S.E.P.P. au montat și amenajat standul muzeului, împreună cu ceilalți colegi de la Serviciul de Relații cu Publicul. Astfel că, timp de trei zile, trecutul a coborât de pe panouri și a circulat printre oameni, în armuri, costume sau reconstituiri.

Toamna nu a însemnat doar începutul de an școlar, ci și începutul unor discuții serioase despre standarde și viitor. În octombrie, la Muzeul Brăilei „Carol I”, a avut loc forumul *Standarde și Proceduri în Conservarea și Restaurarea Patrimoniului Cultural*, în contextul Zilelor Europene ale Conservării și Restaurării. Serviciul Evidența și Protejarea Patrimoniului a fost în mijlocul acestor discuții, aducând la aceeași masă experiența practică, provocările cotidiene și ambiția de a păstra patrimoniul la standardele europene.

În culise s-a conturat, în același timp, *Planul de marketing* pentru viitoarea Casă a Colecțiilor de Științe ale Naturii. Nu este vorba doar despre strategii de promovare, ci despre felul în care va arăta, va funcționa și se va adresa publicului noua clădire. Este esențial să gândim încă de acum ce tip de expoziții va găzdui, ce tip de experiențe va oferi și cum va integra cercetarea, educația și comunicarea digitală. Noiembrie a arătat că un muzeu nu trăiește doar între zidurile sale. Arheologii, printre care și subsemnatul, au plecat în cercetare de teren pe teritoriul comunei Cazasu, căutând zone cu potențial arheologic – locuri în care viitorul patrimoniu poate încă se afla, nevăzut, sub iarbă sau sub brazdă.

Tot acum, oamenii din S.E.P.P. au lucrat la bazele de date ale colecțiilor de Arheologie, Istorie, Memoriale, Etnografie, Artă și Științele Naturii, acoperind peste 85.000 de piese, în timp ce, în paralel, era tehnoredactată revista de specialitate „Journal of Wetlands Biodiversity”.

Și, desigur, comunicarea cu publicul nu a fost uitată, în fiecare lună făcându-se postări în social media prin care muzeul și-a anunțat expozițiile, proiectele și evenimentele. Este felul în care această instituție, cu rădăcini adânci în trecut, își întinde ramuri în prezentul digital, ajungând la oameni care poate nu au intrat niciodată pe ușa principală, dar care pot începe de pe ecran drumul spre sălile de expoziție.

La finalul anului, când toate cifrele sunt așezate în coloane – 73 de expoziții, 1282 de fișe de conservare, 343 de fișe de restaurare, zeci de mii de piese actualizate în baze de date – povestea aceasta nu ar exista fără oamenii ei, eroii discreți ai patrimoniului, echipa Serviciului Evidența și Protejarea Patrimoniului.

Ei sunt cei care, zi de zi, verifică microclimate, îngrijesc piesele, montează și demontează expoziții, actualizează tabele, scriu fișe, primesc comisii de control, însoțesc grupuri de vizitatori, participă la festivaluri, forumuri, sesiuni științifice și colocvii de specialitate.

În 2025, Serviciul Evidența și Protejarea Patrimoniului a fost, poate mai mult ca oricând, motorul tăcut al Muzeului Brăilei „Carol I”. Un motor care nu se vede în fotografiile cu vitrine și panouri, dar care se simte în siguranța cu care orașul își poate privi trecutul știind că, undeva, dincolo de ușile închise, există o echipă care are grijă ca niciun obiect, niciun document și nicio poveste să nu se piardă.

PATRIMONIU

PATRIMONIUL MULTIETNIC DIN BRĂILA –
ARHITECTURA CONVIEȚUIRII CA MEMORIE URBANĂ

Într-un context urban marcat de straturi succesive de istorie, Brăila se afirmă ca un studiu de caz relevant pentru înțelegerea modului în care diversitatea etnică poate genera coerență culturală și valoare patrimonială durabilă. Expoziția *Patrimoniul multiethnic din Brăila*, găzduită de Muzeul Brăilei „Carol I”, în perioada mai – august 2025, și-a asumat rolul de platformă de sinteză și de transfer de cunoaștere, aducând în prim-plan arhitectura ca document al conviețuirii și ca instrument de lectură a identității urbane.

Demersul expozițional a fost rezultatul unui proiect de cercetare și documentare derulat de Institutul Național al Patrimoniului, în parteneriat cu Muzeul Brăilei „Carol I” și Serviciul Județean Brăila al Arhivelor Naționale. Această colaborare interinstituțională a permis acumularea de date, surse arhivistice și documente vizuale într-un corpus coerent, capabil să ofere publicului o perspectivă integrată asupra patrimoniului construit al orașului.

Cele 30 de panouri foto-documentare reunite în expoziție au spus povestea a 41 de monumente istorice reprezentative pentru comunitățile etnice greacă, evreiască, armeană, bulgară, italiană, lipoveană, germană și turcă, ce au contribuit decisiv la configurarea Brăilei moderne. Fiecare clădire selectată funcționează ca un nod de memorie, în care se intersectează istoria comunității, funcțiunea urbană și expresia arhitecturală.

Departate de a fi fost o simplă inventariere, expoziția și-a propus o lectură contextualizată a patrimoniului. Biserici, sinagogi, școli confesionale, teatre, hoteluri, sedii de societăți comerciale sau clădiri de raport sunt analizate ca parte a unui ecosistem urban în care diferența nu a generat segregare, ci complementaritate. În Brăila secolului al XIX-lea și începutului de secol XX, pluralitatea etnică a fost un accelerator al modernizării, iar arhitectura a devenit limbajul comun al acestei dinamici.

Din punct de vedere stilistic, orașul oferă un mozaic remarcabil: neoclasicul sobru coexistă cu eclectismul ornamentat, Art-Decco-ul marchează ambiția modernității interbelice, iar stilul neo-românesc afirmă o identitate națională în dialog cu influențele externe. Această diversitate formală nu este întâmplătoare, ci reflectă profilul cosmopolit al unui port dunărean deschis schimburilor economice, culturale și umane.

Expoziția s-a înscris în Programul multianual *Patrimoniul multiethnic*, inițiat în 2019 de Institutul Național al Patrimoniului, ce a avut ca obiectiv strategic punerea în valoare a diversității culturale din orașele României. Programul a început cu „Patrimoniul multiethnic din Constanța”, a continuat, în anul 2022, cu „Patrimoniul multiethnic din Galați”, și, în 2023, cu „Patrimoniul multiethnic din Tulcea”.

În cadrul acestui program, Brăila a ocupat un loc privilegiat, nu doar prin densitatea și calitatea fondului construit, ci și prin gradul de conservare a memoriei comunitare asociate acestuia. Membrii echipei de proiect pentru Brăila au fost, din partea Institutului Național al Patrimoniului, dr. Daniela Mihai – coordonator, dr. Adriana Speteau, Simona Deleanu Mareș și Radu Tulai, iar de la Muzeul Brăilei „Carol I”, Viorel Stoian și dr. Niculina Dinu.

Din perspectivă istorică, miza principală a acestui proiect a fost una dublă. Pe de o parte, era vorba despre recuperarea și diseminarea unei istorii urbane complexe, adesea fragmentată sau marginalizată. Pe de altă parte, expoziția a fost un instrument de conștientizare și responsabilizare, adresat atât publicului larg, cât și factorilor de decizie implicați în protejarea patrimoniului. Într-un climat în care presiunile dezvoltării urbane sunt tot mai accentuate, ne-am propus să facem înțeles patrimoniul multiethnic nu ca un obstacol, ci ca un activ strategic.

Prin acest demers, Muzeul Brăilei „Carol I” și-a reconfirmat rolul de actor relevant în „ecosistemul” cultural local și național, asumându-și misiunea de a media relația dintre trecut și prezent. Expoziția nu a oferit răspunsuri definitive, ci a deschis un cadru de reflecție asupra modului în care orașele își pot gestiona diversitatea ca resursă identitară.

Expoziția temporară *Patrimoniul multiethnic din Brăila* a invitat vizitatorul la o redescoperire lucidă și empatică a orașului, prin poveștile clădirilor sale. A fost un exercițiu de memorie, dar și un demers orientat spre viitor, în care arhitectura devine martor, mediator și vector de coeziune culturală. Dincolo de rigorile unui demers științific expoziția a fost o invitație deschisă tuturor celor interesați să înțeleagă Brăila dincolo de aparențe, ca pe un spațiu al întâlnirii și al dialogului.

Viorel STOLAN

ISTORIE

POPAS LA VATRA ISTORIEI

◆ Muzeul Brăilei „Carol I” a găzduit pe 11 noiembrie 2025 un eveniment cultural deosebit: lansarea cărții *Reeducare și represiune în comunism. O istorie politică a închisorii Aiud*, de Dragoș Ursu.

Cartea abordează tema Gulagului românesc, având rolul de a face cunoscut un episod tumultuos al istoriei noastre recente.

Cu apetență pentru dialog, Dragoș Ursu și Dan Tudorache au prezentat publicului, alcătuit în cea mai mare parte din elevi, subiecte care cu siguranță au stârnit interes și curiozitate.

De asemenea, ca preambul surpriză, emoționant pentru auditoriu și invitați, a fost momentul artistic în care elevele din clasa a XII-a D: Popa Diana, Mocanu Tatiana-Andreea, Mihăilescu Alexandra, Dumitrașcu Simina, de la Colegiul Național Pedagogic „D. P. Perpessicius”, coordonate de doamna profesor Georgiana Leu, au recitat câteva poezii din poezii temnițelor comuniste.

Elevii de la Colegiul Tehnic „Costin D. Nenițescu”, coordonați de doamna profesor Geanina Cîrîc, care au asistat la dezbateri, au adresat întrebări autorului, astfel încât evenimentul a avut un caracter interactiv.

◆ În ecouri de poezii și cântece patriotice au fost întâmpinați pe 28 noiembrie oaspeții muzeului.

Întrucât mai erau doar câteva zile până la Marea Sărbătoare a tuturor românilor, am organizat împreună cu elevii Colegiului Pedagogic „D. P. Perpessicius”, coordonați de domnul profesor George Leu, un moment artistic intitulat: *Noi suntem români!*

Elevii au prezentat evenimentele istorice care au condus la împlinirea Marii Uniri și au recitat poezii care au sensibilizat publicul.

Corul „Perpessicius” ne-a cântat și încântat, emoționându-ne, dar și îmbărbătându-ne: „Tu române nu uita de neamul tău, de țara ta!”

Prin astfel de activități cultural-artistice plămădim valori de spiritualitate românească în rândușul elevilor de la mic la mare, dar și al adulților, deopotrivă.

◆ Așa cum bine știm, nimeni și nimic nu poate sta în calea faptelor bune și mărețe.

La Alba Iulia, în 1918, pe 1 decembrie, îmbrăcați în portul popular, mii de români aclamau actul de înfăptuire al Marii Unirii.

(continuare în p. 9)

ISTORIE

(continuare din p. 8)

Singurele fotografii de la acel moment important al istoriei noastre au fost realizate de Samoilă Mârza.

Pentru a aminti și reaminti de România întreagă, Muzeul Brăilei „Carol I” a organizat activitatea *Marea Unire pe înțelesul celor mici* din cadrul proiectului „Popas la vatra istoriei”.

La eveniment au participat elevii clasei a IV-a de la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Brăila, coordonați de doamna profesor Alina Merișor.

La final, cu toții am concluzionat că trebuie să ne respectăm înaintașii, să ne iubim satul, orașul și țara în care trăim!

♦ „Ce ne spun lucrurile” când avem răbdarea și curiozitatea de a le asculta?

Pe 12 decembrie, după un preambul în care am evocat atmosfera de început a secolului XX, exemplificată prin piesele de patrimoniu muzeal din sala de expoziție a Muzeului Brăilei „Carol I”, povestea obiectelor personale de odinioară a fost relatată, cu multă pasiune, de doamna Carmen Marin, colecționar de antichități.

Elevii clasei a III-a de la Școala Gimnazială „Fănuș Neagu” Brăila, coordonați de înv. Angelica Iordan s-au arătat deosebit de interesați de informațiile

doamnei Carmen Marin asupra pieselor din colecția proprie, printre care amintesc: poșetuțe în miniatură, hand cooler, ustensile pentru caligrafie și corespondență.

Elevii au avut ocazia să aleagă piese pe care să le descrie și cărora să le creeze propria poveste.

Astfel, a fost încurajată experiența educațională pentru elevi atât la nivel palpabil, cât și imaginat.

Activitățile de storytelling îi motivează pe elevi să își exprime cunoștințele și să-și împărtășească experiențele.

Cătălina MĂRZA

ASPECTE ALE PROFESIEI NOASTRE...

Anul 2025 a fost un an de provocări: s-a desfășurat o serie de proiecte, am experimentat lucruri noi, care ne-au încercat abilitățile de muzeograf.

Cea mai mare parte a timpului am dedicat-o proiectelor de educație muzeală, în care beneficiarii direcți au fost copiii, elevii brăileni, deprinși cu o educația istorică formală, având avantajul de a dobândi o educație alternativă, în procesul continuu de îmbogățire și completare a cunoștințelor de istorie, proces desfășurat într-un cadru nonformal. Acest lucru s-a materializat prin derularea unor programe încheiate între școli și muzeu, ateliere, școli de vară, proiecte realizate în intervale scurte sau lungi de timp, în care au fost abordate teme de istorie locală sau națională, având ca obiectiv prioritar promovarea permanentă a patrimoniului local și muzeal.

Un element de noutate a fost cererea tot mai mare, venită din partea cadrelor didactice, pentru desfășurarea unor lecții deschise în muzeu, unde elevii au avut posibilitatea să aprofundeze primele noțiuni de istorie. Pe de altă parte, în buna tradiție care ne leagă, am continuat fructuoasa colaborare cu profesorii de istorie din ciclul gimnazial și liceal, abordând subiecte istorice de interes pentru elevi, în conformitate cu programele școlare.

Perioada verii nu a fost una de relaxare, ci mai degrabă a fost o perioadă în care am experimentat lucruri noi. Ea a debutat prin organizarea Școlii de vară în Comuna Cireșu, jud. Brăila, cu elevii și profesorii Școlii Profesionale „Anastase Simu” (eveniment organizat împreună cu Brîndușa Ilie, muzeograf). Localitatea și împrejurimile ne-au revelat istoria și tradițiile locului, ceea ce a oferit elevilor posibilitatea să identifice valorile și bogăția patrimoniului local.

Programul a continuat cu alte trei școli de vară cărora le-am oferit un titlu ludic, „Vacanță la Muzeu”, dezvăluind obiectivele propuse, acelea de a oferi copiilor petrecerea unui timp de calitate învățând relaxat lucruri noi despre orașul în care trăiesc. Aceste școli de vară au fost organizate în parteneriat cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila. Elevilor participante le-au fost prezentate informații despre clădirile incluse în patrimoniul Brăilei, în conexiune cu istoria orașului și legendele urbane. De la colegile muzeograf, tinerele au aflat noțiuni de ecologie, de peisagistică urbană (Georgiana Papurică, muzeograf

științele naturii) și informații etnografice din spațiul Bărăganului (Brîndușa Ilie, muzeograf etnografic).

Semnificativ pentru activitățile de pedagogie muzeală pe care le-am realizat este faptul că, în anul școlar 2024-2025, a existat o colaborare permanentă cu profesorii de istorie, printre care: Silvia Manea, Violeta Bădără, Daniela Socol și Emelina Moraru, împreună cu care am dezvoltat proiecte pe teme diverse din istoria locală și națională. Colaborările susținute cu instituțiile de învățământ brăilene: grădinițe, școli, licee, dar și cu alte instituții, ne-au adus un număr important de beneficiari, am putea vorbi de o cifră aproximativă de 3000 de persoane. Totuși, trebuie să recunoaștem, mare parte a publicului nostru, pentru domeniul istorie, este rezultatul colaborărilor cu instituțiile de învățământ brăilean.

Organizarea sau participarea în echipele de coordonare a unor expoziții, în anul care s-a încheiat, mi-au oferit șansa să mă bucur de cea mai interesantă parte a profesiei de muzeograf. În luna martie 2025 am organizat o expoziție cu măștișoare, dedicată primăverii (împreună cu Alina Mucuță, conservator), expoziție care a fost montată în sala mare a Casei Alexiu, iar spre sfârșitul lunii noiembrie 2025, am organizat în sala Ferdinand și Regina Maria a Muzeului Brăilei „Carol I” (împreună cu Daniela Puia, conservator și Cătălina Mârza, muzeograf), expoziția itinerantă *Curse Lungi cu nave cu aburi pe relația Pesta –Delta Dunării*. Inedită expoziție de vase civile aparține Muzeului Transportului și Tehnicii din Budapesta și a ajuns la Brăila, debutând astfel o frumoasă colaborare a Muzeului Brăilei „Carol I” cu Institutul Liszt - Centrul Cultural Maghiar din București.

La începutul lunii decembrie 2025, am participat (împreună cu Elena Albu, Daniela Puia și Cătălina Mârza) la organizarea unei expoziții dedicate marelui savant Gheorghe Munteanu Murgoci, cu tema „100 de ani de la trecerea în eternitate a savantului Gheorghe Munteanu Murgoci”, iar spre sfârșitul anului (împreună cu Daniela Puia, conservator), am adăugat expoziției de bază câteva vitrine dedicate Revoluției Române din 1848 la Brăila.

Cele prezentate mai sus sunt doar câteva aspecte ale activităților de muzeograf dintr-un an calendaristic, o profesie care în mod providențial ne oferă atâtea bucurii...

Viorica PREDA

ISTORIE

MUZEUL BRĂILEI „CAROL I” ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Deja tradițional, putem spune, agenda culturală a Muzeului Brăilei „Carol I” a conținut și proiecte educaționale și de cercetare cu implicare în arealul istoric românesc, orchestrate în colaborare cu partenerii noștri, de acum permanenți: Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul (Moldova), respectiv Universitatea Umanistă de Stat din Ismail (Ucraina), la care au aderat, episodic, și alte instituții pe care le voi menționa în continuare.

În contextul Zilei Culturii Naționale, partenerii și prietenii noștri de la Universitatea Umanistă de Stat din Ismail au organizat o serie de manifestări dedicate spiritului românesc din sudul Basarabiei (Ismail, 15-23 ianuarie).

Marcarea datei care a immortalizat dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza s-a concretizat prin organizarea unei noi ediții a Simpozionului *166 de ani de la Unirea Principatelor Române (24 ianuarie 1859 – 24 ianuarie 2025)* (Cahul, 24 ianuarie). Evenimentul s-a bucurat de prezența unui număr mare de cadre didactice universitare, prelați, studenți etc., dar și de participarea în calitate de co-organizatori, alături de Universitate și Muzeu, a Primăriei Municipiului Cahul, a Direcției Generale de Învățământ Cahul, a Episcopiei Basarabiei de Sud și a Consulatului General al României la Cahul.

Urmând temele de interes major ale societății contemporane, am organizat Conferința *Diplomația culturală în slujba păcii*, în colaborare cu Institutul de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul și Universitatea Umanistă de stat din Ismail (Brăila, 24 februarie). Cu acest prilej, președintele Institutului, prof. univ. dr. emerit Emil Constantinescu a susținut o conferință extraordinară, intervenții având, între alții, și dl. prof. univ. dr. hab. Sergiu Cornea, rectorul Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, respectiv prof. univ. dr. hab. Yaroslav Kichuck, rectorul Universității Umaniste de Stat din Ismail. În același cadru, în prezența autorului, prof. univ. dr. Anatol Petrencu, a fost prezentat volumul *Ucraina în flăcări*.

Rod al unor proiecte de cercetare sau documentări istoriografice, patru cărți, apărute în cadrul programelor editoriale ale Universității de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, sub egida editurii Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, au fost lansate la Biblioteca Națională a Republicii Moldova (Chișinău, 18 martie), în contextul unui eveniment organizat cu sprijinul Asociației Istoricilor din Republica Moldova „Alexandru Moșanu”. Este vorba despre volumele: Valentina Cornea, Sergiu Cornea, Ina Filipov, Elena Mandaj, *Amalgamarea colectivităților teritoriale*

subnaționale. Repere conceptuale; Costin Croitoru, *Miscellanea Archaeologica et Numismatica*; Costin Croitoru, Ion Ghelețchi, *Monumente Istorice și Studii Documentare* și Costin Croitoru, *Note de lecturi istorice*.

Nu pot să nu evidențiez aici un eveniment de o încărcătură cu totul specială: Ceremonia de acordare a titlului de *doctor honoris causa* academicianului Victor Spinei, la care am avut bucuria și onoarea de a susține *Laudatio*. Evenimentul a avut loc, deloc întâmplător, cu ocazia împlinirii a *107 ani de la Unirea Basarabiei cu România* (Cahul, 27 martie).

A XII-a ediție a Conferinței Științifice Internaționale *Perspectivelor și problemele integrării în spațiul European al Cercetării și Educației* a fost organizată de Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul și Muzeul Brăilei „Carol I” în colaborare cu Universitatea Umanistă de Stat din Ismail, Universitatea de Stat din Mariupol, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Institutul de Istorie din Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova (Cahul, 6 iunie).

Ediția a III-a a taberei educaționale *Patrimoniul de nota 10* a fost rodul colaborării dintre Muzeul Brăilei „Carol I”, Muzeul Județean Buzău, Consulatul General al României la Cahul, Episcopia Basarabiei de Sud, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, respectiv Tabăra Internațională de Pictură și Sculptură „Vasile Grigore”, care a fost, de altfel, și gazda evenimentului (august 2025).

Într-o ediție specială a *Bazarului diplomatic în deplasare*, am promovat personalitățile Brăilei – de data aceasta Ana Aslan, Panait Istrati și Perpessicius – prin intermediul conferinței și expoziției foto-documentare, respectiv al prezentării unor volume apărute la Editura „Istros” a Muzeului Brăilei „Carol I”, gazdă fiind Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Chișinău (Chișinău, 11 august). Au prezentat alături de subsemnatul și cercetător științific dr. Zamfir Bălan, muzeograf Liliana Șerban și muzeograf Fatme Nistoroi.

Episcopia Basarabiei de Sud, susținută de Primăria Municipiului Cahul, Consiliul Raional Cahul, Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, în parteneriat cu Muzeul Brăilei „Carol I”, a organizat *Întâlnirea tinerilor ortodocși din Basarabia de Sud* (Cahul, 28-31 august).

La Conferința Științifică Internațională *Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine*, ediția a XII-a, organizată de Academia de Științe a Moldovei (Iași-Chișinău-Lvov, 18-22

septembrie), am prezentat comunicarea *Aspectul locuințelor tradiționale din Cahul în prima jumătate a secolului XX*, în colaborare cu colega muzeograf Fatme Nistoroi.

La Centrul Național de Expertize Judiciare, de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în parteneriat cu Asociația Criminaliștilor din România și Colegiul Internațional de Pregătire Profesională Continuă a Experților și Specialiștilor SC Management Expert Internațional, a fost lansat volumul *Expertiza judiciară în Procesul Civil și Penal. Răspunderea expertului judiciar*, împreună cu anexa *Expertiza judiciară între teorie și practică. Studii de caz*, coordonate de către prof. univ. dr. ing. Ana Maria Grănescu și publicate la Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I” (Chișinău, 2 octombrie).

În cadrul Colocviului Științific Interdisciplinar *Migrația în lumea vie*, ediția a III-a, s-a organizat și un atelier de arheologie experimentală, condus de cercetătorul științific dr. Stănică Pandrea, la care au participat studenți de la Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul (Brăila, 23 octombrie).

Lansarea volumului *Contribuții la muzeul lexicului românesc: nume de monede (I)*, al subsemnatului publicat la Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, s-a petrecut la Biblioteca Națională a Republicii Moldova (Chișinău, 20 noiembrie), în cadrul Târgului Educațional organizat de către Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați.

Un alt eveniment științific – *Limbi, literatură și lingvistică – Conferință de limbă, cultură și civilizație românească*, organizat de Facultatea Transfrontalieră a Universității „Dunărea de Jos” din Galați, în parteneriat cu Universitatea de Stat din Comrat și Muzeul Brăilei „Carol I” (Comrat, 27-29 noiembrie) – a reunit peste 70 de comunicări din domenii precum: limba română ca limbă străină, comunicare, discurs, pedagogie, literatură, lingvistică, istorie. Am prezentat, în acest context, comunicarea *Nume de monede turcești în expresii românești*.

Încheind această succintă prezentare a manifestărilor conjugate ale instituțiilor de cultură din arealul istoric românesc, cum spun de fiecare dată, exclusiv în beneficiul promovării patrimoniului comun, îmi exprim convingerea că, și în anii următori, și cu sprijinul autorităților locale, vom putea da măsura unei generații puternic dedicată sentimentelor și valorilor naționale!

Costin CROITORU

Consiliul Județean Brăila, Muzeul Brăilei „Carol I”, Primăria Municipiului Brăila

Instituții de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului
Universitatea de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul, Universitatea Umanistă de Stat din Ismail

Diplomația culturală în slujba păcii
Conferință extraordinară susținută de prof. univ. dr. emerit Emil Constantinescu, Președintele Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului

Lansări de carte, în prezența autorilor
- prof. univ. dr. Anatol Petrencu, *Ucraina în flăcări*, Chișinău, Chișinău, 2024
- prof. univ. dr. Ion Negrei, *Traseul spre lumina al Basarabiei (1917-1920)*, Arad, 2024

Deschiderea expoziției foto-documentare „Împreună pentru Ucraina”

Vor fi prezentate intervențiile
Trei ani de relații culturale sub asediu,
prof. univ. dr. hab. Yaroslav Kichuck, rectorul Universității Umaniste de Stat din Ismail
Expansiunea – vectorul determinant al politicii externe rusești,
prof. univ. dr. hab. Sergiu Cornea, rectorul Universității de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul
De data asta, Ucraina...
lector univ. dr. Ion Ghelețchi, profesorul Universității de Stat „B.P. Hasdeu” din Cahul

Moderatorul evenimentului
conf. univ. dr. Costin Croitoru, managerul Muzeului Brăilei „Carol I”

24 februarie 2023
13:30

Muzeul Brăilei „Carol I”
Piața Traian, nr. 3, Sala „Regina Ferdinand și Regina Maria”

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

UNIVERSITAS GALATIENSIS

Facultatea Transfrontalieră

LIMBI, LITERATURĂ ȘI LINGVISTICĂ

CONFERINȚĂ DE LIMBĂ, CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE ROMÂNEASCĂ

27 - 29 NOIEMBRIE 2025
COMRAT

Parteneri
UNIVERSITATEA DE STAT DIN COMRAT

MUZEUL BRĂILEI „CAROL I”

transfrontallera.ugal.ro

ARHEOLOGIE

CERCETĂRI ARHEOLOGICE PREVENTIVE ÎN ANUL 2025

Și în anul 2025, colectivul arheologic format din Mirela Vernescu, Stănică Pandrea și Vasilică Vernescu a întreprins cercetări arheologice preventive pe teritoriul municipiului și județului Brăila.

Menționăm că orice tip cercetare arheologică preventivă se desfășoară exclusiv pe bază de contract, la solicitarea beneficiarilor ori a finanțatorilor unor proiecte de investiții. Când proiectele de investiții afectează situri arheologice clasate, orice activitate prevăzută în proiectele respective trebuie precedată de cercetări arheologice preventive. Este cazul intervențiilor din cele două situri de pe teritoriul municipiului Brăila: situl arheologic Brăila – Brăilița și situl arheologic Brăila - Orașul Vechi. De asemenea, în cazul unor mari proiecte de investiții care afectează mari suprafețe de teren, legislația impune efectuarea unui diagnostic arheologic care să identifice și să delimiteze eventualele situri arheologice ce pot fi afectate de proiectele respective.

Cercetarea arheologică preventivă este o activitate complexă, care se desfășoară în mai multe etape:

- Primirea documentației
- Întocmirea dosarului pentru obținerea autorizației de cercetare arheologică
- Activitatea de teren / cercetarea de teren
- Întocmirea raportului arheologic.

În cele ce urmează, prezentăm sintetic obiectivele unde s-au desfășurat cercetări arheologice preventive pe parcursul anului 2025:

1. Cercetări în situl arheologic Brăila – Brăilița

Cercetări întreprinse de colectivul Mirela Vernescu – Vasilică Vernescu

- Str. Andrei Cocoș nr. 4A (racord gaze naturale)
- Str. Andrei Cocoș nr. 14 (desființare corpuri clădiri)
- Str. Brașoveni nr. 17 (bransament electric)
- Str. Calea Galați nr. 376A (construcție locuință P+1E, garaj,

magazie)

- Str. Viilor nr. 10 (racord gaze naturale)

Cercetări întreprinse de colectivul Stănică Pandrea – Vasilică Vernescu

- Str. Gh. Munteanu Murgoci 6 F (construcție locuință)
- Str. Eroilor 1N (construcție locuință)

2. Cercetări în situl arheologic Brăila – Orașul Vechi

Cercetări întreprinse de colectivul Mirela Vernescu – Vasilică Vernescu

➤ Str. N. Bălcescu (de la intersecția cu bd. Al.I. Cuza până la Calea Galați), Calea Galați (din dreptul imobilului nr. 31 până la intrarea str. Albă, de la intersecția cu str. Cetății până în dreptul imobilului nr. 23, în dreptul imobilului nr. 1 la intersecția cu N. Bălcescu), str. I. L. Caragiale, str. Bateriei (de la intersecțiile cu str. Cetății până în dreptul imobilului nr. 10), str. Cetății (de la intersecția cu str. Mărășești până la intersecția cu Calea Galați), str. Mărășești (de la intersecția cu str. I. L.

Caragiale până la intersecția cu Calea Galați), str. Catolică (de la intersecția cu str. Mașinilor până la intersecția cu Calea Galați) (reabilitare rețea distribuție gaze)

- Str. Neagră nr. 6 (bransament apă)

➤ Str. Pomilor (între str. Cojocari și str. Ana Aslan), str. Cojocari (alimentare imobil nr. 9), str. Petru Maior (între str. M. Eminescu și str. R.S. Campiniu), str. R.S. Campiniu (între str. Ana Aslan și bd. Al. I. Cuza), str. Mihail Sebastian (între str. M. Eminescu și str. R.S. Campiniu), str. Școlilor (alimentare imobil nr. 6A), Calea Călărășilor (alimentare imobil nr. 42, 44), str. Frumoasă, str. Rozelor, str. Bastionului, orașul Brăila, jud. Brăila (reabilitare rețea distribuție gaze)

- Str. Școlilor nr. 6 (racord gaze naturale)

Cercetări întreprinse de colectivul Stănică Pandrea – Vasilică Vernescu

- Str. Școlilor 6 (construcție locuință)

- Gard împrejmuire Grădina Publică

- Reabilitare 4 străzi din Centrul Vechi al Brăilei (Vadul

Schelei, Mercur, Belvedere, Pietrei)

3. Cercetări în afara Mun. Brăila

Cercetări întreprinse de colectivul Mirela Vernescu, Vasilică Vernescu și Stănică Pandrea

➤ U.A.T. Șuțești – Proiectul de investiții Centru de zi pentru copii aflați în situație de risc de separare de părinți

➤ U.A.T. Șuțești – Proiectul de investiții Sistemizare verticală, împrejmuire, stație încărcare auto-electrică și garaj „Școala Profesională Costache Grigore Șuțu”

➤ Sat Mihai Bravu, com. Victoria, jud. Brăila – Proiectul de investiții Înființare rețea de canalizare

- Înființare rețea de apă potabilă în Corbul Vechi

Valoarea totală a acestor contracte arheologice este de 116.040 lei.

*

Pe parcursul anului 2025, în timpul supravegherii arheologice a lucrărilor impuse de proiectul de investiții *Reabilitare rețea distribuție gaze*, pe str. I. L. Caragiale din Brăila, în cursul lunii iulie 2025, a fost identificat și cercetat un schelet uman. Acestea sunt **locul și contextul** descoperirii fragmentelor scheletului uman:

- Resturile osoase au fost descoperite la adâncimea de – 200/220 cm, sub orice urmă de intervenție antropică modernă

- Se poate observa că scheletul se află sub orice nivel de amenajare a tramei stradale, adică este mai vechi decât orice activitate de amenajare a străzii ce se poate data la mijlocul sec. XIX.

Scheletul a fost deranjat doar de lucrările efectuate pentru înlocuirea rețelei de gaz.

Stănică PANDREA
Mirela VERNESCU
Vasilică VERNESCU

Brăila - Orașul Vechi / Descoperiri din anul 2025
Str. I.L. Caragiale

ETNOGRAFIE

COLECȚIILE ETNOGRAFICE, ACTIVITĂȚI SPECIFICE DE CONSERVARE

În anul trecut, am realizat mai multe operațiuni specifice, de conservare a patrimoniului etnografic. Printre acestea, se numără: confecționarea unor cutii speciale din hârtie de filtru (hârtie neacidă), pentru depozitarea conform normelor de conservare preventivă a ouălor încondeiate din colecția secției de Etnografie.

De asemenea, am efectuat lucrări de conservare asupra unei ii tradiționale, având ca principală țintă stabilizarea materialului textil și prevenirea degradărilor ulterioare.

O altă activitate importantă a constat în conservarea clișeele fotografice prin confecționarea de plicuri individuale din hârtie de calc, adaptate fiecărei dimensiuni în parte, pentru a asigura protecția acestora împotriva factorilor de degradare.

Totodată, am realizat operațiuni de conservare a fotografiilor din colecția secției, fiecare fotografie fiind introdusă individual în plicuri de hârtie de calc și ulterior depozitate în albume speciale pentru a fi păstrate în condiții optime.

În același timp, a fost realizată conservarea curativă a unui număr de 15 icoane pe lemn, activitate desfășurată în colaborare cu restauratorul

Laura Ema Enache, intervenindu-se atât pentru stabilizarea suportului și a stratului pictural, cât și pentru stoparea proceselor de degradare existente.

Pe lângă aceste intervenții de conservare, am organizat și realizat expoziții tematice, dedicate sărbătorilor Pascale, ce au avut loc în incinta Teatrului Maria Filotti, la sediul secției de Istorie din Piatra Traian nr. 3, dar și la sediul secției de Etnografie a muzeului, din strada Polona, nr. 16, contribuind astfel la punerea în valoare a patrimoniului cultural din colecțiile etnografice – Muzeul Brăilei „Carol I”.

Elena PANDREA

ARTĂ

DINAMICA ACTIVITĂȚII EDUCAȚIONALE A CASEI UMORULUI DESENAT ÎN ANUL 2025

Educația muzeală joacă un rol esențial în dezvoltarea și consolidarea unei comunități. Prin intermediul activităților educative desfășurate în muzee, publicul poate descoperi, explora și interacționa cu patrimoniul cultural, dezvoltându-și astfel cunoștințele, abilitățile și atitudinile pozitive față de moștenirea culturală a localității sau a regiunii în care trăiesc.

Anul 2025 a fost pentru Muzeul Brăilei „Carol I” un an efervescent în ceea ce privește activitatea educațională și de mediere a patrimoniului muzeal. Activitățile de educație muzeală pe care le-am desfășurat în acest an au atras un număr impresionant, de 3035 de beneficiari. Acest succes se datorează unei strategii coerente de diversificare și personalizare a experienței vizitatorilor, punând accent pe incluziune, tehnologie și pe construirea identității. Consolidând relațiile de parteneriat cu școli și licee din alte județe, din mediul rural și din Brăila, dar și cu alte instituții, Muzeul Brăilei „Carol I” demonstrează deschiderea către colaborare și implicarea activă în educarea publicului. Acest lucru a permis dezvoltarea unor programe educaționale diverse, adaptate nevoilor și intereselor diferitelor grupuri de vârstă.

O componentă importantă a activității educaționale a muzeului a fost Casa Umorului Desenat, care găzduiește frecvent în spațiul său multifuncțional, diverse evenimente educative. Aceste activități au permis participanților să se familiarizeze cu colecțiile și expozițiile muzeului, să-și dezvolte abilități de interpretare a patrimoniului și să-și formeze o atitudine pozitivă față de instituție. În afară de spațiul dedicat activităților de educație muzeală din cadrul Casei Umorului Desenat, pe parcursul anului 2025 am mai organizat diverse ateliere creative în alte sedii ale muzeului dar și în afara acestuia, în cadrul unor festivaluri și manifestări. Extinderea acțiunilor educative în afara spațiului muzeal a permis atingerea unor grupuri țintă care, altfel, ar fi putut să aibă acces mai dificil la oferta educațională a instituției.

Educația muzeală nu s-a limitat doar la evenimentele organizate în muzeu, ci a fost dezvoltată prin diverse programe și în mediul școlar. Chiar și această inițiativă a permis familiarizarea elevilor cu patrimoniul muzeal și i-a ajutat să-și dezvolte abilități de cercetare și de interpretare a trecutului local.

Aceste acțiuni educative au contribuit la creșterea vizibilității muzeului în comunitate și la consolidarea rolului său. Prin diversitatea activităților oferite, instituția a reușit să capteze interesul unei game largi de vizitatori, de la elevi, la adulți și seniori.

Programele educaționale au fost completate de o serie de expoziții tematice. În cursul anului 2025, am organizat șase expoziții la Casa Umorului

Desenat – în întreaga casă, cu cele șase spații expoziționale ale sale –, patru expoziții în Galeria Centrului Cultural „Nicăpetre”, patru expoziții în Sala „Regele Ferdinand și Regina Maria”, din cadrul sediului central și o expoziție la Galeria „Gheorghe Naum”. Dovada implicării active a publicului este numărul impresionant de 2598 de vizitatori înregistrați numai la Casa Umorului Desenat, un compartiment al Colecției Artă, care anul acesta a împlinit doi ani de la înființare. Dintre aceștia, 1159 de vizitatori au beneficiat de tururi ghidate pe care le-am susținut cu mare bucurie, cea mai mare parte dintre aceste tururi au avut un caracter interactiv. Aceste inițiative au permis o interpretare aprofundată a patrimoniului muzeal, ajutând vizitatorii să-și construiască o înțelegere mai complexă a trecutului, identității și valorilor noastre.

Cea mai atipică expoziție organizată la Casa Umorului Desenat este instalația interactivă a artistei Andreea Medar realizată în cadrul proiectului ARBORESCENT. AFLUENT, inițiat de Mulberry Projects și cofinanțat de AFCN. Parteneri în proiect: Muzeul Brăilei „Carol I”, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion”, Colegiul Național „Nicolae Iorga” Brăila, Colegiul Național „Spiru Haret” Tulcea, Școala Profesională Specială „Emil Gârleanu” Galați, Școala Gimnazială Chiscani. O serie de mai multe activități multisenzoriale, organizate pe parcursul expunerii instalației, au provocat publicul la experiențe unice, memorabile: *Capsula de bine VR - SUSUR*, o producție Ethics of Joy, Andreea Găvenea și Oana Kansoun; *Hidrosfera în mișcare* – proiecții care dansează cu tine și *Desen colectiv – apa ca formă de întâlnire și joacă*. Expoziția poate fi vizitată până în toamna anului viitor.

Un alt eveniment deosebit a fost Noaptea Muzeelor, pe care l-am organizat pentru prima dată la Casa Umorului Desenat. Această inițiativă a implicat treizeci de elevi din cadrul Liceului de Arte „Hariclea Darclée”, ca asistenți de supraveghere alături de specialiștii muzeului, precum și activități culturale diverse, de la concursuri de grafică satirică și caricatură și premierea participanților, la concerte de muzică folk și dansuri populare.

Încă una dintre preocupările semnificative ale acestui an a fost participarea la organizarea seriei întâlnirilor online ale Comunității educatorilor muzeali, inițiate de Cristina Toma, manager al Muzeului Hărților din București și Mona-Silvia Timofte, educator muzeal în cadrul Asociației Da'DeCe, care au avut loc în lunile mai, iunie, iulie, septembrie, octombrie și noiembrie. Întâlnirile EduMuz și propun să reunească și să consolideze comunitatea profesioniștilor din domeniul educației muzeale, care lucrează în instituții publice de cultură, dar și în organizații private din sectorul cultural, cu scopul de a promova dezvoltarea profesională continuă și de a facilita noi colaborări și parteneriate între membrii comunității și organizațiile în care sunt angajați.

Activitățile de educație muzeală pe care le-am desfășurat la Muzeul Brăilei „Carol I” în anul 2025 s-au bucurat de un număr crescut de beneficiari, de la 4455 anul trecut la 5671 anul acesta. Această evoluție demonstrează impactul important al educației muzeale asupra comunității.

Educația muzeală a contribuit la consolidarea legăturii între public și instituția muzeală, ajutând la construirea unei identități locale puternice și a unui sentiment de apartenență la comunitate. Prin activitățile educative, muzeul a devenit un spațiu viu, dinamic, care răspunde nevoilor și așteptărilor publicului.

Muzeul Brăilei „Carol I” și-a dovedit, în anul 2025, rolul esențial în educarea și implicarea comunității locale prin intermediul programelor educaționale diverse, a colaborărilor cu mai multe tipuri de instituții și a evenimentelor culturale. Această abordare a contribuit la consolidarea legăturii dintre muzeu și public, transformând instituția într-un centru cultural și educațional de referință pentru regiune.

Elena Nicoleta ALBU

ARTĂ

I. EXPOZIȚII MENITE SĂ PUNĂ ÎN VALOARE PATRIMONIUL PROPRIU ȘI ACTIVITATEA DE CONSERVARE ȘI RESTAURARE DESFĂȘURATĂ LA NIVELUL COMPARTIMENTULUI „COLECȚIA DE ARTĂ”

1. **VESPASIAN LUNGU**

Piața Traian nr. 3, Corpul C | Vernisaj:
30.05.2025

Expoziția dedicată regretatului pictor și profesor Vespasian Lungu (1927, Costișa, jud. Suceava – 1994, Brăila) prezintă lucrări de pictură și grafică din perioada cuprinsă între 1970 și 1992, aflate în patrimoniul Muzeului Brăilei „Carol I”. Selecția reflectă parcursul și preocupările predilecte ale artistului: sunt incluse portrete ale unor personalități ale culturii naționale (Lucian Blaga, Constantin Noica, Nicolae Steinhardt), peisaje dunărene și bucovinene, compoziții simbolice. Un eveniment conex expoziției a fost Simpozionului *Vespasian Lungu: Omul, artistul, profesorul*, organizat în parteneriat cu Școala Populară de Artă „Vespasian Lungu”, pentru a marca cea de-a XXX-a ediție a Concursului Național de Pictură și Grafică care poartă numele pictorului brăilean.

La organizarea expoziției au mai contribuit: Rodica Liliana Găță, conservator, și Emanuela Laura Enache, restaurator, Colecția Artă, Serviciul Evidență și Protejarea Patrimoniului.

II. EXPOZIȚII DE ARTĂ CONTEMPORANĂ. ARTIȘTI BRĂILENI

1. **SALONUL DE VARĂ AL U.A.P.R. – FILIALA BRĂILA, ED. I**

Galeria „Gheorghe Naum” | 02.07. – 13.07.2024

Prima ediție a *Salonului de Vară al Uniunii Artiștilor Plastici din România – Filiala Brăila* a adus pe simezele Galeriei „Gheorghe Naum” lucrările a 26 de pictori, graficieni, fotografi și ceramiști locali: Mariana Bogdan, Maricica Cârștiuc, Sorinel Cârștiuc, Nela Constantinescu, Angelica Moscu Deacu, Ana-Maria Dobre, Vasile Gaiță, Vasilica Gavrilă, Florentina Giol, Marilena Ioanid, Crenguța Macarie, Maria-Mădălina Mânzu, Bogdan Mosorescu, Gheorghe Mosorescu, Danile Nica, Nicoleta Olteanu, Ciprian Petre, Paul Petrov, Svetlana Potângă, Cristian Radu, Silviu Ioan Soare, Raluca Spătaru Iancu, Dennis Teodorescu, Marius Teodorescu, Adrian Vasile, Marian Vășii.

2. **NICOLETA OLTEANU. KÁTHEXIS**

Galeria „Gheorghe Naum” | 07.11. – 07.12.2025

În psihologie, „kátthesis” înseamnă o concentrare a atenției și energiei asupra unui anumit fenomen investit cu o semnificație afectivă deosebită. Termenul, care implică ideea de retenție și revenire, fixitate pe de-o parte și slăbire a controlului conștient, pe de altă parte, e o metaforă aptă pentru tensiunea emoțională care caracterizează pictura recentă a Nicoletei Olteanu. Un efect oarecare, precum micul câmp de culoare care apare în urma unei tăieturi (ori stă la originea ei?), este urmărit și repetat până la a se conferi calitatea de motiv. Însă tendința spre focalizare

este mereu concurată de desfășurări impetuoase de culoare, uneori netede și omogene, alteori foarte vibrante. Fiecare pânză e locul unui tensiuni între concentrare și spontaneitate, între intenție și accident, între controlat și necontrolat.

Acuratețea execuției și preferința pentru culoarea saturată și strălucitoare apropie unele dintre pânzele sale de aspectul impecabil finisat al obiectelor industriale. În același timp, vivacitatea suprafețelor cromatice, efectele de juxtapunere și relief, jocurile de transparentă și opacitate și, mai ales, un irepresibil element de surpriză le păstrează ferm pe terenul picturii. Direcțetea și spontaneitatea care caracterizează practica ei artistică au în spate o etică a muncii extrem de solidă, precum și o bună cunoaștere a istoriei picturii secolului al XX-lea. Deloc „gratuită”, pictura ei mobilizează o multitudine de referințe culte, de la estetica japoneză la serigrafia Pop Art și de la expresionismul abstract la post-minimalism, păstrând un raport privilegiat cu exemplele unor Lucio Fontana, Pierre Soulages și Gerhard Richter.

Nicoleta Olteanu (n. 1978, Brăila) a absolvit Facultatea de Arte Vizuale a Universității de Vest din Oradea în anul 2003 și tot de atunci este profesor de arte vizuale în orașul natal. În paralel, coordonează ateliere de ceramică în cadrul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale din Brăila. Este membră a Uniunii Artiștilor Plastici – Filiala Brăila din 2021. S-a făcut remarcată de-a lungul anilor prin participarea la numeroase expoziții de grup locale și naționale.

III. EXPOZIȚII DE ARTĂ CONTEMPORANĂ. INVITAȚII DIN ȚARĂ ȘI DIN STRĂINĂTATE

1. **GABRIEL STOIAN. BETWEEN DREAMS AND NIGHTMARES**

Galeria „Gheorghe Naum” | 10.04. – 04.05.2024

Between Dreams and Nightmares a adus pe simezele Galeriei „Gheorghe Naum” o selecție a celor mai recente picturi ale artistului Gabriel Stoian. A fost prima expoziție în orașul natal și, poate, cea mai sobră ca sentiment general, complexității obișnuite a imaginilor sale adăugându-i-se, de această dată, un înțeles mai adânc personal, o dimensiune identitară mai pronunțată, de natură să confere mesajului o tonalitate mai gravă. Expoziția a marcat o întoarcere „acasă”, într-un dublu sens. Este vorba, pe de-o parte, de revenirea la o matrice spirituală pusă o vreme între paranteze, chiar dacă niciodată propriu-zis abandonată, iar pe de altă parte, de o întoarcere mai hotărâtă către mediul tradițional al picturii, situat, până de curând, în marginea unei practici artistice interesate, cu prioritate, de instrumentarul mediilor alternative. Asociată Noului Romantism, producția recentă a lui Gabriel Stoian profită și de pe urma dialogului cu tradiții picturale în mod special bogate în figurarea simbolică: cea olandeză a „Secolului de Aur”, cea a realismului magic german și, nu în ultimul rând, cea bizantină. E o pictură erudită, bine echipată cultural și intelectual, dar a cărei „materie primă” rămâne emoția. Asemenea viselor, compozițiile lui Gabriel Stoian încifrează o stare, o amintire, un sentiment. Disjunctii

neașteptate, constelații de elemente simbolice dilată sensul unui episod trăit, al unei experiențe oarecare, îi conferă un aer vag neliniștitor și îl proiectează într-o realitate esențialmente metafizică. Tensiunea plină de potențialități care subîntinde polaritatea vise-coșmaruri este principala marcă expresivă a unei picturi în stare să exprime, cu egală pertinentă, poezia și angoasele vieții de zi cu zi.

Gabriel Stoian (n. 1985, Brăila) este artist vizual și curator, doctor în arte vizuale al Universității de Artă și Design din Cluj-Napoca (2014). A deschis peste 25 de expoziții personale în galerii, muzee și instituții culturale din Cluj-Napoca, București, Berlin, Frankfurt am Main, Leipzig, Viena, Cracovia, Belgrad. Împreună cu soția sa, Andra Stoian, este fondatorul și coordonatorul galeriei *New Now*, cu sediul în Frankfurt am Main. Trăiește și lucrează în Frankfurt am Main.

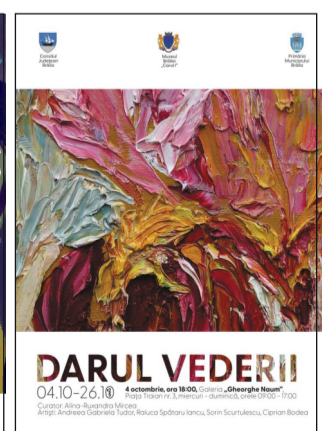
2. **ANDREEA GRABRIELA TUDOR, RALUCA SPĂTARU IANCU, SORIN SCURTULESCU, CIPRIAN BODEA. DARUL VEDERII**

Galeria „Gheorghe Naum” | 04. – 26.10.2025

Tema expoziției a fost centralitatea vederii – înțeleasă atât în sensul comun al percepției vizuale, cât și în acela mai special al atenției și discernerii – pentru actul picturii și pentru viața spiritului, deopotrivă. Deloc nouă, tema este, în schimb, inepuizabilă. Ea se înnoiește și se diversifică în conjuncție cu sensibilitatea fiecăruia dintre cei patru artiști, oferind, în același timp, un teren de întâlnire și dialog.

Expoziția a propus patru perspective diferite asupra naturii, patru feluri distincte de a sesiza și interpreta realitatea materială a lumii. Pentru Andreea Gabriela Tudor, natura este un teatru al memoriei, inevitabil încărcat de prezența umană și de sensurile subiective care îi sunt asociate. La polul opus, pictura Ralucai Spătaru Iancu încearcă să păstreze sentimentul spontan, nemijlocit, în fața motivului, ca și cum obiectele contemplației ar fi fost întâlnite pentru prima oară, ca și cum travaliul reprezentării ar începe, de fiecare dată, de la un moment zero al ingenuității absolute. Florile lui Sorin Scurtulescu se oferă privirii în toată splendoarea lor paradizică, luxuriantă, a cărei expresie este în mod determinant legată de natura materiei picturale, de luminozitate și prețiozitate. Înclinat spre sinteză, Ciprian Bodea operează o schematizare progresivă a „arhitecturii” florilor de iris, din care abstrage o structură de sine stătătoare, cu valențe expresive și ordonatoare proprii, aflată la limita dintre descriptiv și non-reprezentational. Fiecare propunere a oferit ocazia unei extinderi a domeniului experienței, a unei descoperiri trăite sub arcul bucuriei de a privi și de a picta.

Andreea Gabriela Tudor (n. 2001, Brăila), Raluca Spătaru Iancu (n. 1977, Brăila), Sorin Scurtulescu (n. 1979, Timișoara) și Ciprian Bodea (n. 1979, Cugir), sunt unii dintre cei mai reputați artiști români contemporani, autori a numeroase expoziții deschise în muzee, galerii și instituții culturale din România și din străinătate. Sorin Scurtulescu și Ciprian Bodea sunt membri fondatori ai uneia dintre cele mai relevante și influente grupări artistice active pe scena actuală a artelor vizuale: Grupul Noima.

ȘTIINȚELE NATURII

FILE DE ACTIVITATE DIN SFERA ȘTIINȚELOR NATURII ÎN ANUL 2025

În anul 2025, la Științele Naturii au fost realizate trei expoziții fotodocumentare temporare, o expoziție cu piese din patrimoniul Muzeului Brăilei „Carol I”, o expoziție colectivă, incluzând și piese din Colecția de Științe ale Naturii și două expoziții de fotografie itinerante, marca FORONA. Au fost continuate și activitățile de educație ecologică din cadrul proiectului educațional NATURART. Simbioza dintre natură și artă, ediția 2025.

FOTOEXPOZIȚII:

Loc de expunere: Muzeul Brăilei „Carol I” - Casa Colecției de Științe ale Naturii, Aleea Parcului nr. 15.

1. BIODIVERSITATEA DIN JUDEȚUL BRĂILA (ianuarie – aprilie 2025)

Expoziția a prezentat câteva din cele mai importante specii de floră și faună din ecosistemele județului Brăila. Situat în Câmpia Română, județul Brăila grupează două areale distincte: stepa și lunca. Fiecare tip de ecosistem din ținutul brăilean adăpostește o biocenoză specifică, mai săracă sau dimpotrivă, mai abundentă, determinată în special de absența sau prezența apei.

Fauna de câmpie este alcătuită din specii iubitoare de terenuri deschise (terenuri cultivate, pajiști sau pârlouge), cele mai frecvente fiind mamiferele rozătoare și păsările granivore; însă, numeroasă este și fauna de nevertebrate (ortoptere, coleoptere, himenoptere, lepidoptere, diptere etc.), mamifere ierbivore sau carnivore, păsări cântătoare sau păsări de pradă, reptile, amfibieni. Datorită condițiilor de climă și sol din Câmpia Brăilei, pădurile sunt reprezentate prin trupuri izolate sau pâlcuri numite zăvoaie, ce însoțesc cursul inferior al râurilor.

2. CÂMPII TROPICALE NESFĂRȘITE (aprilie - iunie 2025)

Tematica acestei fotoexpoziții o reprezintă savanele în toată splendoarea lor. Savanele sunt formațiuni ierboase tropicale, constituite majoritar din graminee perene xerofile, verzi în anotimpul ploios, grupate într-un strat compact, înalt de la câțiva decimetri până la câțiva metri, peste nivelul căruia se ridică arbori și arbuști izolați sau în pâlcuri (baobabi, acacia, palmieri).

După condițiile climatice și edafice locale, savanele se diversifică, deosebindu-se în savane ierboase și savane cu arbori. Clima este caldă, tropicală, cu o medie anuală de 25°C. Precipitațiile de 10 - 30 cm / an cad în anotimpul ploios și durează din mai până în octombrie (în sezonul de vară al emisferei respective), după care urmează anotimpul secetos (de iarnă), din noiembrie până în aprilie și primește o medie de 4 cm precipitații într-un an. Fauna este alcătuită din animale mari de turmă, bune alergătoare și cu vâzul bine dezvoltat, mamifere carnivore, păsări terestre sau zburătoare, reptile și numeroase specii de insecte, unele migratoare, altele stabile pe aceste teritorii ș.a. Pe Glob, savanele sunt situate în Africa, America de Sud, Australia, sudul și sud-estul Asiei. În Africa se întâlnesc cele mai întinse și mai reprezentative savane, o parte din ele conservate prin rezervații și parcuri naționale - Kruger, Kalahari Gemsbok, Etosha, Chobe, Hwangede -, ele acoperind aproximativ 40% din întreg teritoriul continentului.

Savanele sunt ecosisteme esențiale, fiecare tip având o biodiversitate unică și contribuind la echilibrul ecologic al regiunii. Protejarea acestor habitate este crucială pentru conservarea speciilor și menținerea sănătății mediului global.

3. DIVERSITATEA PEȘTELOR MARINI ȘI DULCICOLI (iunie - septembrie 2025 și prelungită până în ianuarie 2026)

Această expoziție de fotografie a invitat publicul larg într-o călătorie virtuală în fascinanta lume a adâncurilor mărilor, oceanelor dar și a apelor dulci inclusiv cele de pe teritoriul țării noastre. Peștii sunt animale vertebrate înotătoare care populează apele dulci și marine și însumează aproximativ 29000 de specii de pești cunoscute în lume.

Rolul și importanța peștilor: mențin echilibrul ecosistemelor acvatice, sunt surse importante de hrană pentru numeroase specii, inclusiv pentru om, mulți sunt populari în acvaristică și utili în cercetarea științifică.

Echipa de realizare a fotoexpozițiilor: Georgiana Papurică, muzeograf (responsabil) și Elena Buzea, referent, Serviciul Evidența și Protejarea Patrimoniului - Colecția de Științe ale Naturii.

4. MOLUȘTE FOSILE ȘI MAMUȚI. Povești din trecutul Terrei (octombrie - decembrie 2025, prelungită până în ianuarie 2026)

Expoziția documentară a invitat publicul la o incursiune fascinantă în istoria științelor naturale de pe planeta noastră.

Expoziția a reunit piese deosebite din colecția de Științe ale Naturii – melci, scoici, amoniți, dar și resturi osteologice de la un mamut lânos (*Mammuthus primigenius*), toate descoperite pe teritoriul României. Moluștele, printre cele mai vechi și diverse grupe de viețuitoare, au populat mările și oceanele din erele geologice îndepărtate – Paleozoic-, iar fosilele lor oferă informații esențiale despre condițiile de mediu și evoluția biodiversității marine. În contrast, mamutul lânos, un gigant al epocii glaciare, evocă lumea vertebratelor adaptate la climatul rece al Cuaternarului inferior. Aceste vestigii ilustrează diversitatea formelor de viață, a ecosistemelor marine și terestre și transformările climatice și geologice care au modelat Terra de-a lungul erelor. Fiecare fosilă poartă o poveste despre adaptare, dispariție și continuitatea vieții pe Pământ.

Echipa proiectului expozițional: Georgiana Papurică, muzeograf (responsabil) și Cristian Lalu, conservator - Serviciul Evidența și Protejarea Patrimoniului, Colecția de Științe ale Naturii; Cristian Pușcașu, inginer de sistem - Serviciul Relații cu Publicul.

EXPOZIȚII DE FOTOGRAFIE

5. NATUROPOLIS. Natura de lângă noi (24 februarie - 18 martie 2025)

Locul expunerii: Muzeul Brăilei „Carol I” - Centrul Cultural „Nicăpetre”, strada Belvedere nr. 1, Brăila

Expoziția *Naturopolis* a cuprins fotografiile finaliste din cadrul Concursului de fotografie de natură în mediul antropoc, ediția a II - a, anul 2024, organizat de FORONA (Asociația Fotografilor de Natură din România, Brașov), opere expuse și în cadrul Festivalului de fotografie //Secvențe, ediția a VI - a (Ploiești). Evenimentul având ca motto: „Natura de lângă noi” a atras atenția pasionaților de fotografie de natură din întreaga țară.

Prin intermediul proiectului *Naturopolis*, comunitatea a fost invitată să exploreze și să celebreze frumusețea naturii de lângă noi chiar în inima mediului urban, asociere aparent neașteptată, iar muzeul a făcut apel la conștientizarea importanței protejării mediului înconjurător și a naturii în general.

6. SAFARI ÎN KENYA (04 august - 15 septembrie și prelungită până în octombrie 2025)

Locul expunerii: Muzeul Brăilei „Carol I” - Sala „Regele Ferdinand și Regina Maria”, Piața Traian nr. 3, Brăila

Din Kenya, Africa, la Lynx festival din Brașov, ediția a III-a, povestea a continuat și la Brăila. Această expoziție a reprezentat o celebrare a frumuseții naturale din Kenya și, în același timp, un îndemn la respect și protejare a biodiversității globale. Șase prieteni și membri FORONA (Costel Agache, Gabi Rusu, Florentina Tîlvîc, Mircea Sasu, Remus Munteanu și Roxana Badea) s-au îndrăgostit iremediabil de farmecul vieții sălbatice din Kenya după ce au ajuns pentru prima dată într-un safari în parcurile naționale: Amboseli, Lake Nakuru, Masai Mara, Meru, Samburu, Tsavo Est și Tsavo Vest. În limba swahili „safari” înseamnă „călătorie”, iar în cadrul expoziției, publicul a fost purtat într-o incursiune printre imagini cu o natură vibrantă, autentică și variată, care merită cunoscută și protejată.

Echipa proiectelor expoziționale FORONA: Georgiana Papurică (responsabil), muzeograf și Elena Buzea, referent - Serviciul Evidența și Protejarea Patrimoniului, Colecția de Științe ale Naturii; Cristian Pușcașu, inginer de sistem - Serviciul Relații cu Publicul.

Georgiana PAPURICĂ

ȘTIINȚELE NATURII

PROIECTUL EDUCAȚIONAL NATURART. Simbioza dintre Natură și Artă, ediția 2025

Proiectul NATURART a fost conceput ca o inițiativă de educație ecologică prin artă, având ca scop cunoașterea și protecția mediului înconjurător prin responsabilizare și cultivarea respectului față de natură. Proiectul a avut în plan o serie de ateliere educaționale interactive, participanții fiind încurajați să descopere și să valorifice sustenabil resursele naturale și reciclabile în procesul lor creativ.

Beneficiarii principali au fost copiii, dar și adulții interesați de natură și artă, care au participat activ la consolidarea unui mesaj de responsabilitate ecologică prin activități practice și recreative.

Proiectul s-a desfășurat în perioada martie - iunie, având o apariție specială în luna septembrie cu ocazia desfășurării Festivalului Istoric „Vladislav I”. Au fost concepute întâlniri captivante, organizate sub forma unor lecții interactive în natură sau la muzeu, urmate de ateliere de creație cu tematici speciale: Land Art, Mandala Art, Leaf Art, Seed Art, Herbarium Art etc, ateliere menite să celebreze și să promoveze conștientizarea unor zile importante din *Calendarul Evenimentelor Ecologice*, încurajând participanții să își exprime creativitatea în armonie cu natura.

Coordonatori NATURART: Georgiana Papurică (muzeograf); Elena Buzea (referent) și Fatme Nistoroi (muzeograf) / Echipa extinsă: Cristian Lalu (conservator); Cătălina Mârza (muzeograf); Cristian Pușcașu (inginer de sistem).

Georgiana PAPURICĂ

RELAȚII CU PUBLICUL

CERCETAREA, PRIMUL PAS ÎN ACTIVITATEA MUZEOGRAFULUI

Cercetarea științifică, în arhive, pe teren precum și din surse conexe a reprezentat, în anul 2025, o preocupare de bază, care a făcut posibilă valorificarea și promovarea patrimoniului cultural existent în colecțiile muzeului, precum și a patrimoniului imobil al orașului. Colaborarea permanentă cu Serviciul Județean Arhivele Naționale – Filiala Brăila, Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila, precum și cu alte instituții din țară, ori cercetarea surselor on-line, oferă documentarea temeinică a muzeografului care își pregătește în permanență activitățile de pedagogie muzeală, dar și lucrările care sunt publicate în reviste de specialitate ori susținute în cadrul unor evenimente publice științifice (sesiuni de comunicări, dezbateri, colocvii etc.), desfășurate la sediul Muzeului Brăilei „Carol I” sau în alte instituții din țară sau străinătate.

Documentările referitoare la istoria cercetărilor din România, în vremea Primului Război Mondial, precum și cele privind participarea locuitorilor orașului Brăila la Primul Război Mondial, contribuția unor personalități brăilene la restaurarea unor biserici – monumente istorice din Brăila, ale unor slujitori ai bisericii, au stat la baza desfășurării unor activități cu partenerii din școli, licee, instituții.

Printre activitățile desfășurate cu publicul se numără ghidajele din expozițiile permanente ale Colecțiilor de Arheologie, Istorie medie, modernă și contemporană, Centrul Memorial „Nae Ionescu, Vasile Băncilă, Anton Dumitru, Ana Aslan, Edmond Nicolau”, precum și cele temporare deschise la sediul central al Muzeului Brăilei „Carol I”.

În cadrul proiectului permanent Brăila. Muzeul de pe stradă. *Povești de altădată*, am desfășurat activitatea *Tur ecumenic*, de Ziua Mondială a Cercetășiei sărbătorită la Brăila. Traseul ecumenic a cuprins Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil”, Biserica Armenească, Biserica Sf. Petru și Pavel, Sinagoga Evreiască, iar parteneri ne-au fost Cercetășii României – Centrul Nufărul Alb Brăila.

Tururile ghidate, generale sau tematice, în Centrul Istoric, la obiective industriale, biserici, Grădina Publică, faleză, sunt activități curente foarte apreciate de toate segmentele de public, desfășurându-se permanent. În cadrul activităților cu elevi din Brăila și din țară, în „Săptămâna Altfel”, „Săptămâna Verde”, ori la solicitare, turul ghidat în cadrul acestui proiect oferă șansa cunoașterii istoriei locale, dar și a istoriei naționale prin raportarea la repere identitare comune.

Activitățile de pedagogie muzeală desfășurate la sediul muzeului, precum și în școli și instituții partenere au în spate o pregătire minuțioasă pentru că trebuie să ofere cunoaștere și delectare pentru tânără generație, dar și pentru adulți și vârstnici.

La Școala Gimnazială Chiscani, Ziua Independenței de Stat a României (9 mai 1877) a fost celebrată cu cinste de elevii clasei a IV-a, care au impresionat prin pregătire, disciplină și pasiunea pentru istorie, insuflată de un dascăl dedicat meseriei, prof. Fânica Botăreanu, care a inițiat elevii în tainele istoriei în muzeu. Tot aici, am desfășurat, o activitate dedicată promovării

patrimoniului mobil din Muzeul Brăilei „Carol I”, unde am prezentat *Piese de patrimoniu din colecțiile Muzeului Brăilei „Carol I” din localitatea Chiscani* la întrunirea profesorilor Cercului pedagogic nr. 15, grupa C – clasa a IV-a. Evenimentul a cuprins activități de cunoaștere și studiere a patrimoniului cultural local printr-o abordare pluri – multi și transdisciplinară.

Tot în comuna Chiscani am organizat o activitate dedicată întâlnirii seniorilor cu copiii din comunitate, pentru a împărtăși din viața lor și pentru a-i învăța din meșteșugurile practicate în mediul rural, în cadrul unei șezători, unde am prezentat *Amintiri și tradiții din satul brăilean de odinioară*. Parteneri ai Muzeului Brăilei „Carol I” au fost Școala Gimnazială Chiscani, Biblioteca Comunală Chiscani, alături de voluntarele din cadrul Atelierului de cusături BiblioIE.

Întâlnirile, dezbaterile realizate împreună cu elevi, de la clase primare, până la cei din licee, pun în valoare istoria, demnitatea umană, bucuria de a descoperi lumea care a fost, lumea prezentă, dar și calea bănuită a celei care va veni.

Muzeul Brăilei „Carol I” are un parteneriat cu Penitenciarul Brăila, iar în cursul anului 2025 am realizat, împreună cu reprezentanții instituției, mai multe activități dedicate persoanelor private de libertate, printre care: *Tradiții laice și religioase de primăvară, 27 Martie 1918: Basarabia, reîntoarcerea acasă, 5 Aprilie - Ziua luptei împotriva discriminării, Secvențe din istoria rromilor*.

Un alt aspect care presupune documentare îl reprezintă promovarea expozițiilor itinerante. După participarea la expunerea pieselor din expoziția interactivă *ROMLAG 1945 - 1965 (18 martie - 27 aprilie 2025)* am avut prilejul să prezint expoziția vizitatorilor, în cadrul ghidajelor. Expoziția a fost realizată în parteneriat cu Muzeul Ororilor Comunismului din România (M.O.C.R.) Proiectul expozițional a fost structurat pe cinci teme centrale: Rezistența, Revoltele, Detenția Politică, Deportările și Frontierele și prezintă aspecte privind regimul sistemului comunist concentraționar și represiv instaurat în România, în perioada 1945 - 1965.

Colocviul *Centenarul Patriarhiei Române (1925-2025). Biserica, liantul unității românilor*, din 10 iunie 2025, a marcat, la nivel local, un eveniment național cu profunde semnificații istorice. În cadrul acestui colocviu, am susținut comunicarea *Nedelcu Chercea, ctitor al Bisericii „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din Brăila*.

Participarea la cea de a IX-a ediție a Sesiunii Naționale de Comunicări *Patrimoniul și Educația în Muzeele de Artă*, desfășurată la Tulcea, în perioada 9-10 octombrie 2025, a fost un prilej pentru a promova muzeul, dar și o parte din istoria orașului Brăila, prin susținerea comunicării *Brăila, muzeul de pe stradă. Valori ale patrimoniului imobil*.

În cadrul *Sesiunii anuale de rapoarte a Personalului de Specialitate din Muzeul Brăilei „Carol I”*, am participat cu tema *Fabrica de ciment „I. G. Cantacuzino, în peisajul industrial brăilean, la sfârșit de secol XIX”*.

Geta ȘERBĂNESCU

RELAȚII CU PUBLICUL

SERVICIUL RELAȚII CU PUBLICUL. ACTIVITĂȚI CURENTE

Strategia acestui serviciu este adaptată pornind de la categoriile de public țintă vizate și analizând permanent evoluția vizitatorilor reali, caracteristicile lor socio-demografice, rezultate calitative (preferințe, opinii, atitudini) precum și evoluția vizitatorilor virtuali, prin monitorizarea traficului pe website și rețele sociale. Cercetarea publicului Muzeului Brăilei „Carol I” se face prin: observare directă a reacțiilor la vernisaje sau alte evenimente și în timpul vizitelor în expoziții, comunicare verbală, analiza feedback-ului (prin e-mail, Facebook, carte de impresii, articole de presă etc.) și aplicarea unui chestionar, la intrarea în fiecare expoziție - pentru cunoașterea imaginii Muzeului Brăilei „Carol I” la aceste categorii de public țintă, actualizarea unor baze de date, adaptarea ofertei culturale, a canalelor și materialelor de promovare pornind de la opiniile și propunerile segmentelor de public cercetate. Importante sunt și studiile cantitative: număr de vizitatori reali, durata vizitei medii/vizitator cu diverse caracteristici socio-demografice, trafic, subiecte preferate pe rețelele sociale, număr de aprecieri, zona în care trăiesc persoanele care urmăresc constant pagina „Muzeul Brăilei Carol I” ș.a., pentru care se întocmesc periodic rapoarte. (Camelia Hristian, șef Serviciul Relații cu Publicul).

Toate evenimentele Muzeului Brăilei „Carol I” au fost promovate prin: 221 afișe (Cristian Pușcașu, inginer de sistem – 122 afișe; Camelia Hristian; Fatme Nistoroi, muzeograf; Elena Nicoleta Albu, educator muzeal - Serviciul Relații cu Publicul) și comunicate de presă, diseminate către mass-media; invitații distribuite prin liste de e-mailuri (Diana Coșarcă, muzeograf - Serviciul Relații cu Publicul) și prin postare pe Facebook (Camelia Hristian și Cristian Pușcașu), pe website (Diana Coșarcă și Camelia Hristian), pe Instagram și Pinterest (Geta Șerbănescu, muzeograf – Serviciul Relații cu Publicul). Comunicatele și postările au fost înregistrate și arhivate, pentru arhiva Muzeului Brăilei „Carol I” și pentru depozitul legal al Bibliotecii Naționale a României, conform legislației. Presa a fost monitorizată permanent și au fost arhivate copii după aparițiile în presa scrisă și on-line (Diana Coșarcă). Serviciul Relații cu Publicul a asigurat background-ul (sonorizare, proiecții video, fotografiere, filmare) evenimentelor culturale organizate de Muzeul Brăilei „Carol I” sau găzduite, la sediul Muzeului Brăilei „Carol I” și în alte locații (Diana Coșarcă, Cristian Pușcașu, Cornel Smeu, muzeograf - Serviciul Relații cu Publicul), la Centrul Diversității Culturale (Camelia Hristian), precum și corespondența cu reprezentanți ai altor organizații, asociații ș.a. Toate manifestările culturale – **84 de expoziții; 54 evenimente culturale și științifice organizate; 22 evenimente găzduite; 752 ghidaje tematice și activități de pedagogie muzeală, 42 lansări de carte (13 pentru 14 cărți apărute la „Istros”, 29 pentru 64 cărți apărute la alte edituri)** – au fost fotografiate (Cristian Pușcașu, Camelia Hristian, alți specialiști, personalul de supraveghere) și promovate pe pagina de Facebook și website. Este acordată o atenție specială dezvoltării prezenței online a Muzeului Brăilei „Carol I”, diversificării canalelor de comunicare și conținutului. Au fost ordonate cronologic fișiere din arhiva Muzeului Brăilei „Carol I”, au fost studiate diverse articole, studii, statistici legate de social media; au fost stabilite direcții legate de strategia și planul de marketing digital (Camelia Hristian).

S-a continuat **activitatea de documentare în biblioteci și arhive digitale** pentru identificarea unor informații inedite despre Brăila (aspecte istorice, patrimoniu cultural mobil, imobil și imaterial, personalități, minorități etnice, obiective turistice), pentru promovare și editarea paginilor pe rețelele sociale. **Au fost postate pe Facebook fotografii cu: Brăila de altădată (209 postări, din care 64 inedite), Brăila din amintiri (33 postări, din care 6 inedite), Personalități ale Brăilei (133 postări), Sărbători minorități etnice (12 postări), Alte sărbători (36 postări)** (Camelia Hristian) și **De altădată / Știați că... (22 postări)** (conf. univ. dr. Costin Croitoru, manager). Au fost monitorizate știri referitoare la muzee, instituții culturale, Brăila, edituri și semnalate managerului oportunități de parteneriate (Camelia Hristian).

Au mai fost realizate: **întocmirea statisticilor și rapoartelor de activitate** ale Muzeului Brăilei „Carol I” (**3107 pagini**); prin sintetizarea rapoartelor primite de la șefii de servicii și personal), activități cu caracter administrativ (întocmire chestionar de autoevaluare a stadiului de implementare a standardelor de control intern/managerial, documente pentru audit managementul calității, fișe de evaluare personal, actualizarea fișelor de post, implementare Legea nr. 544/2001, întocmire rapoarte lunare și de an, situație de vizitatori și beneficiari, plan de activitate și plan de manifestări culturale pentru 2026, coordonarea și controlul activității Serviciului Relații cu Publicul, plan de marketing ș.a.). (Camelia Hristian).

A fost asigurată activitatea de ghidaj în cadrul expozițiilor permanente și temporare la: sediul Muzeului Brăilei „Carol I” – Colecțiile Arheologie, Istorie și Centrul Memorial „Nae Ionescu, Vasile Băncilă, Anton Dumitru, Edmond Nicolau, Ana Aslan, Valeriu Dinu” (dr. Adrian Trifan, cercetător - Serviciul Cercetare, Documentare, Valorificare; Viorica Preda, muzeograf; Cătălina Mârza, muzeograf; Geta Șerbănescu, muzeograf – Serviciul Relații cu Publicul), Centrul Diversității Culturale (Camelia Hristian), Colecțiile Artă (Alina Ruxandra Mircea, muzeograf – Serviciul Cercetare, Documentare, Valorificare), Galeriile „Gheorghe Naum” (muzeografii organizatori ai expozițiilor temporare), Centrul Cultural „Nicăpetre” (Fatme Ramona Nistoroi, muzeograf – Serviciul Relații cu Publicul), Colecțiile Etnografice (dr. Brîndușa Oana Ilie, muzeograf – Serviciul Cercetare, Documentare, Valorificare), Casa Memorială „Panait Istrati” (conf. univ. dr. Zamfir Bălan, cercetător – Serviciul Cercetare, Documentare, Valorificare), Casa Memorială „Dumitru Panaitescu Perpessicius” (Liliana Șerban, muzeograf – Serviciul Relații cu Publicul), Casa Memorială „Fănuș Neagu” (Roxana Mariana Serea, muzeograf – Serviciul Relații cu Publicul), Casa Umorului Desenat (Elena Nicoleta Albu, educator

muzeal – Serviciul Relații cu Publicul), Colecțiile Științele Naturii (Georgiana Papurică, muzeograf; Elena Buzea, referent – Serviciul Evidența și Protejarea Patrimoniului).

Toți specialiștii din Serviciul Relații cu Publicul au efectuat **activitate de cercetare și documentare** în colecțiile Muzeului Brăilei „Carol I”, în arhive, arhive digitale, biblioteci și pe teren, au redactat și au susținut comunicări la sesiuni științifice, au publicat studii și articole științifice, au întocmit tematici, documentări pentru prezentări, ghidaje, au încheiat parteneriate, au organizat, alături de colegi de la alte servicii și parteneri, expoziții temporare, manifestări culturale și activități de pedagogie muzeală (Camelia Hristian, Geta Șerbănescu, Viorica Preda, Fatme Nistoroi, Elena Nicoleta Albu, Cătălina Mârza, Liliana Șerban, Roxana Mariana Serea) (prezentate în alte pagini ale acestei publicații), la Muzeul Brăilei „Carol I” și în alte locuri, au desfășurat **activitate de inventariere a colecțiilor** (Viorica Preda, Cătălina Mârza, Fatme Nistoroi, Liliana Șerban, Roxana Mariana Serea, Cornel Smeu, Alina Gina Ene, bibliotecar). Au fost realizate: **fotografii de studio, de rezoluție mare pentru piese de patrimoniu, fotografii aeriene, aplicații informatice pentru eficientizarea unor procese** (gestiunea publicațiilor Editurii „Istros” și gestiunea bibliotecii), **filmare, editare și montaj video interviuri pentru evenimente, machete etichete QR, asistență migrare website**. (Cristian Pușcașu).

S-a continuat **activitatea de tehnoredactare, scanare, prelucrare imagini, DTP, întocmire indici** (Rozalia Pirlitu, bibliograf; Alina Gina Ene), **DTP albume și coperti** (Cristian Pușcașu) **pentru 19 cărți apărute la Editura „Istros”** a Muzeului Brăilei „Carol I”, depunerea ultimelor lucrări apărute la Depozitul legal, **vânzare de carte prin poștă, gestiunea fondului de carte** al Editurii „Istros”, **organizarea standului la Târgul de Carte de pe strada Mihai Eminescu și Târgul de Carte de la Focșani, ediția a XIX-a, transport și manipulare cărți, obiecte și mobilier de expoziție** (Cornel Smeu și Alexandru Roșca, gestionar custode - Serviciul Relații cu Publicul), **verificarea funcționării sistemelor de monitorizare video și alarmare la efracție** de la toate secțiile muzeului ș.a. (Cornel Smeu).

Serviciul Relații Publice gestionează și **documentele de secretariat**, corespondența, diferite documente pentru întâlniri de lucru (Alina Ciucă, bibliotecar cu atribuții de secretariat și, temporar, Pirlitu Rozalia și Alina Gina Ene), completarea fișelor și altor documente, conform legislației privind protecția muncii și arhivarea acestora, inclusiv **realizarea instructajului periodic de SSM** cu angajații Muzeului Brăilei „Carol I” (Diana Coșarcă).

Camelia HRISTIAN

„NOAPTEA MUZEELOR”, LA MUZEUL BRĂILEI „CAROL I”

Evenimentul a atras **12.897 vizitatori. Mulțumim tuturor partenerilor care au contribuit la succesul acestei seri:** • Grupul vocal „Steluțe Dunărene”, coordonat de prof. Liliana Toader • Școala Populară de Arte și Meserii „Vespasian Lungu”: pian - clasele prof. Laura Vermeșan și prof. Geanina Culea | vioară - prof. Evelina Mehedinți | actorie - prof. Silvia Tariq | muzică clasică - prof. Luminița Vasile | muzică ușoară - prof. Gabriela Vizuroiu și Ana Maria Baci | muzică tradițională românească - prof. Cristian Șonea și Viorel Toader (manager: prof. Geanina Onodi) • Liceul de Arte „Hariclea Darclée”: pian - prof. îndrumător Daniela Raluca Ciucă | vioară - prof. îndrumător Iosif Cojocaru | pian - prof. îndrumător și corepetitor Costel Costandache | vioară - prof. îndrumător George Tudose | chitară - prof. îndrumător Alexandra Georgiana Gurgu | vioară - prof. îndrumător Ionel Filip | acordeon - prof. îndrumător Costel Ciupercă | chitară - prof. îndrumător Marius Șerban | canto clasic - prof. îndrumător Vasile Ioana Luminița | clarinet - prof. îndrumător Petrea Gogu (director: prof. Gheorghe Antonescu) • Corul Bărbătesc „Armonia” al Centrului de Cultură și de Agrement „Chira Chiralina”, dirijor: preot prof. Ioan Păvăloiu (manager: Mircea Ciucașu) • Grupul folcloric de dansuri meglene Altona din Cerna, jud. Tulcea, coordonat de Andreea Tanur • prof. Maria Milea, președinte, prof. Ana Oprea, secretar al Comunității Rușilor Lipoveni Brăila și grupurile Școlii Gimnaziale „A. S. Pușkin”, coordonate de prof. Radu Ioniță - Adrian și prof. Svetlana Stan • prof. Maria Gancev, președinte și grupul vocal „Boriana” al Asociației „Hristo Botev” a Bulgarilor din Brăila, coordonat de prof. Anastasia Andriev, vicepreședinte • Adrian Mavrochefalos, președinte; Veronica Macri, secretar al Comunității Elene Brăila, subprefect al județului Galați; Florentina Cristina Mușat, membră, Grupul de copii, coordonat de prof. Dumitru Popescu și Ansamblul „Parnassos”, coordonat de prof. Filippos Delviniotis ale Comunității Elene Brăila • Marilena Ioanid, artist plastic • Comunitatea Turcă Brăila • Comunitatea Evreilor Brăila • Școala Gimnazială „Anton Pann” și Comunitatea Rromă Brăila • Armanda Filipine, jurnalist • Produse apicole „Honey Loriană” – Loredana Iorga • Lavandă Bio Brăila – Lăcrămioara Simona Țiripa • Cofetăria Marshal Brăila – Bogdan Monahov • Personaje de poveste croșetate – Marioara Pirlitu și Nicoleta Corbu • Costume populare și broderii – Geanina Matei • Icoane – Mihai – Valentin Pirlitu. • Cosmin Dobrescu, instructor și Iulian Preda, președintele Clubului Sportiv de Șah „Micul Prinț” • prof. Nina Brajenco (Ucraina) • Școala Valentina Dance Brăila, antrenor: Valentina Toth • Grupul vocal „Flori de Bărgan”, de la Școala Gimnazială „Ion Băncilă”, coordonat de prof. învă. primar Simona Dumitru (director: prof. Anamaria Dumitriu) •

RELAȚII CU PUBLICUL

Ansamblul Folcloric „Hora Căzăcenilor” și Simona Dumitru; instructor și coregraf Titica Ioniță, com. Cazasu • Ansamblul Folcloric „Hora Ianca” și Cristina Ene; instructor și coregraf Titica Ioniță, Ianca • Ansamblul Folcloric „Hora Măxinenilor” (juniori și tineri) și Andreea Vizureanu; instructor și coregraf Titica Ioniță, com. Măxineni • Dănuț Cătălin Zaharia și Emiliană Bordei • Corul mixt „Trison” al Școlii Populare de Arte și Meserii „Vespasian Lungu”, dirijori: prof. Marcica și Ștefan Lupu (manager: prof. Geanina Onodi) • prof. Florin Lazăr și invitații săi de la Școala Populară de Arte și Meserii „Vespasian Lungu” (manager: prof. Geanina Onodi) • Ansamblurile „Pandora” și „Pandora Junior” ale Asociației Culturale Filo-Elene „Eleftheria” Brăila (președinte: Constantin Haraga) • Grupul „Chiralina”, condus de prof. Maria Radu • Ioana Turcu • Neculina Gherghilău Mitria • Colegiul Național „Dumitru Panaitescu Perpessicius” (director: prof. Dana-Elisabeta Piron) • „Românașii lui Vlaicu”, coordonator: Iuliana Stroe • George Mihnea Oprea.

EXPOZIȚII LA CENTRUL DIVERSITĂȚII CULTURALE

La Centrul Diversității Culturale (coordonator: Camelia Hristian) au fost organizate în anul 2025, **14 expoziții temporare** – deschise în cadrul unor evenimente culturale Ziua Națională a Greciei, Ziua Națională a Bulgariei, „Noaptea Muzeelor” ș.a., organizate în colaborare cu colecționari, Arhiepiscopia Dunării de Jos - Biserica Buna Vestire „Greacă” Brăila, Uniunea Elenă din România, Comunitatea Elenă Brăila, UAP – filialele Brăila, București, Galați, Tulcea, Clubul Fotografilor Iași, Comunitatea Rușilor Lipoveni din România, Comunitatea Rușilor Lipoveni Brăila, Comunitatea Rușilor Lipoveni Jurilovca, Comunitatea Turcă Brăila, Comunitatea Evreilor Brăila, Asociația Balgarski Izvori, Uniunea Bulgară din Banat România, Asociația „Hristo Botev” a Bulgarilor din Brăila, Asociația Muzeul Jucăriilor București, Asociația Ecumenică a Bisericilor din România AIDRom Galați: 1. „**Brăila în cărți poștale**” din colecția Florentina Cristina Mușat (Comunitatea Elenă Brăila); 2. „**Colecții și colecționari**”. **Păpuși de porțelan și de autor** din colecția și realizate de Viorica Roman (București) | **Fotografii de epocă** de la Asociația Muzeul Jucăriilor București din colecția ing. Cristian Dumitru și Mihail Dumitru; 3. **Ziua Limbii Elene. Documente și cărți de sec. XIX – început de sec. XX** de la Comunitatea Elenă Brăila și de la familiile Beatrice Dobrescu și Florentina Cristina Mușat; 4. „**Măști de carnaval**” realizate în cadrul Cercului de Pictură al Comunității Elene Brăila; 5. „**Mărțișoare din perioada 1960 - 1980**” din colecția Florentina Cristina Mușat (Comunitatea Elenă Brăila); 6. **Ziua Națională a Bulgariei** (fotoexpoziție). Prezentări: „Semnificația zilei de 3 martie” susținută de prof. Maria Gancev, președintele Asociației „Hristo Botev” a Bulgarilor din Brăila și „Bulgarii și Brăila” susținută de Camelia Hristian. Recital de muzică bulgărească susținut de Grupul „Borianca” al Asociației „Hristo Botev” a Bulgarilor din Brăila, coordonat de prof. Anastasia Andriev, vicepreședinte; 7. **Ziua Națională a Greciei.**

Obiecte din sec. XIX de la Biserica Buna Vestire „Greacă” Brăila și din scrinul cu amintiri de la familiile membre ale Comunității Elene Brăila: Florentina Cristina Mușat, Beatrice Dobrescu, Mihai Feraru, Veronica Macri, Jana Andreescu, Elena Salomea Kaloxilos Moraru, Marilena Ioanid | **Icoane, Pictură, Tapiserie** semnate de artiștii plastici (din Brăila, Brașov, București, Galați, Tulcea): Jana Andreescu, Gheorghe Andreescu, Marilena Ioanid, Cristina Ionescu Berechet, Irina Ionescu Berechet, Elena Salomea Kaloxilos Moraru, Mioara Mitu, Gheorghe Mosorescu, Elena Orbocea, Iulia Pastorici, Dennis Teodorescu, Marius Teodorescu, Traian Tsamuris | „**Călătorie pe Dunăre și în diaspora greacă din orașele dunărene, de la izvoare la vărsare**” (fotoexpoziție). Prezentări și alocuțiuni la vernisaj: Excelența Sa Evangelia Grammatika, ambasadorul Republicii Elene în România; conf. univ. dr. Dragoș Gabriel Zisopol, președintele Uniunii Elene din România; Camelia Hristian I; Adrian Mavrochefalos, președinte și Veronica Macri, secretar,

Comunitatea Elenă Brăila; Doru Sima, preot paroh, Biserica Buna Vestire „Greacă” Brăila; Marilena Ioanid, artist plastic; Gheorghe Mosorescu, scenograf, artist plastic și Gheorghe Andreescu, muzeograf, scenograf, artist plastic. La eveniment au mai participat: dr. Nikolaos Vlahakis, ministru – consilier pentru Diplomatie Publică; Rodoclia Zamfiropol, vicepreședinte Uniunii Elene din România, Ionuț Ciprian Dobre, vicepreședinte al Consiliului Județean Brăila; Mirela Chivu, vicepreședinte al Consiliului Județean Brăila ș.a. Oaspeții au participat la Spectacolul de muzică și dansuri tradiționale grecești susținut de Ansamblul „Parnassos” al Comunității Elene Brăila, coordonat de prof. Filippos Delviniotis; Corul Mixt „Trison” al Școlii Populare de Arte și Meserii „Vespasian Lungu” Brăila, dirijori prof. Marcica și Ștefan Lupu; Formațiile „Jocul” și „Jocul Mic Brăilean” ale Centrului Județean Pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Brăila, la Teatrul „Maria Filotti”, la un tur ghidat în Centrul Istoric și vizită la Muzeul Brăilei „Carol I” – Centrul Cultural Nicăpetre, Casa Memorială „Panait Istrati” și Biserica Buna Vestire „Greacă”. 8. „**Turci, Ruși Lipoveni, Bulgari, Evrei, Rromi... Brăila. Tradiții, meșteșuguri**”, cu obiecte din colecțiile comunităților etnice din Brăila și lucrări de pictură semnate de artiștii plastici Nela Constantinescu și Paul Petrov | **Cărți apărute la Editura „Istros” a Muzeului Brăilei „Carol I” și din biblioteca Centrului Diversității Culturale**; 9. „**Magia venețiană**”. Fotografie semnată de Paul Pădurariu (Iași) - ultimele două deschise în cadrul evenimentului „Noaptea Muzeelor”; 10. „**Povestea orașului meu**”, cu obiecte de la Comunitatea Rușilor Lipoveni Brăila, Asociația „Hristo Botev” a Bulgarilor din Brăila și Comunitatea Turcă Brăila; 11. **Artă decorativă**, cu obiecte realizate la ateliere; 12. **Ziua Marelui NU. Documente și fotografii** din colecția Florentina Cristina Mușat (Comunitatea Elenă Brăila); 13. „**Sunet, culoare și credință. Moștenirea rușilor lipoveni**”. **Pictură**. Lucrări semnate de Filip Ivli Timofei (Londra), artist plastic născut la Sarichioi, jud. Tulcea | **Icoane, Lestovka, Pois, Podrucinik, Broderie Manuală Veche** din colecția Comunității Rușilor Lipoveni Brăila | **Machete de Case Tradiționale Lipovenești** realizate de elevii clasei a III-a de la Școala Gimnazială Jurilovca, jud. Tulcea, coordonați de prof. învăț. primar Svetlana Feodot | **Colecții și Colecționari: Clopoței** din colecția Vladimir și Evdochia Smaznov, membri ai CRLR Brăila | „**Comunitatea Rușilor Lipoveni din Brăila**”. (fotoexpoziție). Au prezentat: Camelia Hristian; prof. Maria Milea, președintele Comunității Rușilor Lipoveni Brăila; prof. Marilena Ioanid, artist plastic; Filip Ivli Timofei, artist plastic; Silviu Filip; Vladimir și Evdochia Smaznov; prof. Ana Oprea, secretar al CRLR Brăila; preot prof. Flor Văsii; prof. Radu Adrian Ioniță; Ustinia Macar, meșter popular; prof. învăț. primar Svetlana Feodot. Demonstrație realizare lestovka: prof. Tatiana Văsii și Matroana Gavrilă, meșteri populari. Momente artistice susținute de copii de la Școala Gimnazială Jurilovca, coordonați de prof. învăț. primar Svetlana Feodot; prof. Radu Adrian Ioniță; copii de la Școala Gimnazială „A. S. Pușkin” Brăila, coordonați de prof. Svetlana Stan. 14. „**Ornamente de brad și Felicitări din perioada 1909 - 1989**” din colecția Florentina - Cristina Mușat (Comunitatea Elenă Brăila) și dăruite de Diana Coșarcă în campania „Obiectul meu de la muzeu”. Curator și amenajare expoziții: Camelia Hristian; echipa tehnică: Mirela Lipan, supraveghetor; Nicolae Gheorghiu, supraveghetor, Marian Scăpău, supraveghetor. Montare passpartout (216 imagini): Elena Pandrea, conservator. Au mai contribuit: Sorin Filoti, restaurator; Nela Filoti, supraveghetor. Au fost concepute și tehnoredactate (Camelia Hristian): **18 afișe, 2 pliante, 8 prezentări în PowerPoint, etichete, 2 fotoexpoziții** - „Călătorie pe Dunăre și în diaspora greacă din orașele dunărene, de la izvoare la vărsare” (selecție și tehnoredactare în Corel 216 imagini; traduceri din engleză, greacă ș.a. - aprox. 300 pag., redactare 270 etichete - 100 pag.) și pe rollup „Comunitatea Rușilor lipoveni din Brăila, ieri și azi”, **2 articole** pentru publicația „Brăila 657”; **2 comunicări** pentru o conferință la Tulcea și pentru Sesiunea de Rapoarte a Personalului de Specialitate al MBR.

PROIECTE CULTURALE ȘI EDUCAȚIONALE

În 2025, la Centrul Diversității Culturale au fost susținute: **101 ghidaje (în română și engleză)** pentru grupuri de elevi și turiști, familii, persoane (din Brăila, Baia Mare, București, Constanța, Galați, Iași, Ploiești, Sinaia, Tulcea, Anglia, Canada, Franța, Grecia, Luxemburg, Portugalia, Mongolia ș.a. - oaspeți de la UER, ai unor instituții de învățământ în proiecte Erasmus, de la Flotila Fluvială „Mihail Kogălniceanu”, olimpici ș.a.), **9 ghidaje (în română și engleză) în expoziții și Centrul Istoric pentru delegații și în programul „Brăila. Muzeul de pe stradă. Povești de altădată”;** **10 prezentări în cadrul evenimentului „Noaptea Muzeelor”;** **20 prelegeri** cu teme „Povești despre Brăila, muzică și cărți. Călătorii culturale”; „Brăila, de-a lungul timpului, în cărți poștale”; „Povestea orașului meu”; „Tradiții și obiceiuri de primăvară ale comunităților etnice”; „Incursiune în istoria păpușilor”; „Călătorie pe Dunăre și în diaspora greacă din orașele dunărene, de la izvoare la vărsare”; „Carnavalul. Istorie, tradiții, simboluri”; „Mierea în gastronomia comunităților etnice”; „Istoria cărții poștale”, „Clopoței. Istorie și simboluri”; „Tradiții de iarnă ale comunităților etnice” - în programul „Povești despre Brăila, muzică și cărți. Călătorii culturale” (Camelia Hristian) și **41 ateliere** (1 confecționare ghiocci; 5 dedicate Sărbătorilor Pascale – ouă modelate, colorate, pictate, decorate și din lână împâslită; 1 pictură pe piatră; 1 gravură pe sticlă; 2 modelaj – artă

RELAȚII CU PUBLICUL

decorativă și Personaje din desene animate; 1 pictură „Iunie, luna cireșelor”; 4 curs de prim ajutor; 1 „Recunoaște clădirea în cărți poștale și pictură” și lectură; 1 electricitate, 1 confecționare coronițe de flori pentru Ziua Independenței Ucrainei; 1 tehnica frescei, 1 tehnica vitraliului, 1 măști decorative, 2 butaforie, 1 modelaj în carton; 2 confecționare pălării; 2 cu materiale reciclabile; 2 pictură în stil tradițional ucrainean; 10 ateliere decorațiuni de Crăciun - unele coordonate de prof. Nina Brajenco (Ucraina), cu sprijinul Fundației „Inimă de copil” Galați, altele coordonate de Alina Rus, artist plastic din Galați; Valentina Mihăluță, responsabil activități și Anastasia Țurcanu, traducător de la Asociația Ecumenică a Bisericii din România AIDRom - în cadrul proiectului „Tranziția de la asistența de urgență la includerea socială sustenabilă și autonomă a refugiaților ucraineni în societatea românească – Include-UA” (Cod proiect: AM2A1B), cofinanțat de Uniunea Europeană și derulat în parteneriat cu Organizația Internațională pentru Migrație (OIM); 1 confecționare măști de carnaval și 1 atelier confecționare stele și corăbii de Crăciun – tradiții grecești, coordonate de prof. Elena Salomeea Kaloxilos Moraru, artist plastic (Comunitatea Elenă Brăila) și 1 confecționare păpuși, coordonat de Marioara Pirlitu, meșter popular; **141 întâlniri în proiectul cultural pentru sprijinirea refugiaților ucraineni Curs de limba română** cu prof. Nina Brajenco (Ucraina) și „Povești despre Brăila” cu Camelia Hristian; **127 ateliere de șah**, coordonate de Cosmin Dobrescu, instructor și **6 turnee de șah** („Even Chess”, „DUNAV”, „Universul campionilor”, „Căluțul de fildeș”, „Tinerile speranțe”, „Mutarea magică”), coordonate de Iulian Preda, președintele Clubului Sportiv de Șah „Micul Prinț” Brăila. **Total beneficiari la Centrul Diversității Culturale: 8852 vizitatori și participanți la manifestări culturale + 1100 participanți în alte locații + 30 online.**

S-a continuat activitatea de documentare despre minoritățile etnice, prin cercetarea arhivelor digitale în limbile română, engleză, franceză și greacă și a continuat programul „Obiectul meu de la muzeu”, campania de atragere de obiecte legate de universul copilăriei și universul familiei. Au fost promovate rezultatele celor șase proiecte (4 editoriale și 2 culturale) derulate de Muzeul Brăilei „Carol I” (alături de parteneri), co-finanțate de AFCN și Uniunea Arhitecților din România, în anii 2009, 2012, 2013, 2014, 2015 – on-line și prin prezentări și au fost semnate două parteneriate pentru proiectele MusCoT depus pentru solicitare de finanțare de International Hellenic University din Grecia și „Bataluri - gusturi și miresme din Bărăgan”, depus de Triptago București la AFCN.

PARTICIPARE LA EVENIMENTE ORGANIZATE DE COMUNITĂȚILE ETNICE

În anul 2025, Camelia Hristian a participat: • Alături de Nelu Carpuș, vicepreședinte al Asociației „Hristo Botev” a Bulgarilor din Brăila, la **Sărbătoarea Paștelor Cailor / Tudorița**, organizată de Asociația Zaedno a Bulgarilor din Târgoviște și vizită la **Muzeul Comunității Bulgare**. La eveniment au participat și Ognian Iliev, prim secretar, Secția Politică, Probleme de presă, Știință, Cultură și Educație în Ambasada Republicii Bulgaria în România; Gheorghe Nacov, președintele Uniunii Bulgare din Banat România, deputat; Mihail Lecu, președintele Asociației Balgarski Izvori (9 martie); • **Concertul extraordinar Konstantinos Argiros**, la Sala Palatului din București. Partener cultural al evenimentului: Uniunea Elenă din România (10 martie); • **Sărbătoarea Purim**, organizată de Comunitatea Evreilor Brăila - Nadia Ustinescu, președinte, la Teatrul „Maria Filotti” Brăila (16 martie); • Alături de Adrian Mavrochefalos, președintele Comunității Elene Brăila și alți membri, la **Întâlnirea de la Drăgășani de comemorare a eroilor greci și filoeleni căzuți în luptele de la 1821, de eliberare de sub stăpânirea otomană** - eveniment organizat de Uniunea Elenă din România - conf. univ. dr. Dragoș Gabriel Zisopol, președinte și deputat, sub egida Ambasadei Republicii Elene în România (22 martie); • Alături de Adrian Mavrochefalos, președinte; Veronica Macri, secretar al Comunității Elene Brăila, subprefect al Județului Galați și alți membri, la **Comemorarea Eroilor Revoluției din 1821, cu prilejul sărbătoririi Zilei Naționale a Republicii Elene**, la Mănăstirea Secu, jud. Neamț - eveniment organizat de UER - conf. univ. dr. Dragoș Gabriel Zisopol, președinte și deputat, sub egida Ambasadei Republicii Elene în România - cu participarea Excelenței Sale Marios Kountourides, ambasadorul Republicii Cipru în România (29

martie); • **Comunicare despre Comunitatea Bulgară din Brăila**, susținută alături de Nelu Carpuș, vicepreședinte al Asociației „Hristo Botev” a Bulgarilor din Brăila la **Conferința națională „Sub semnul diversității – Comunitățile bulgare din România, între patrimoniul și revitalizare culturală”** – cu participarea Excelenței Sale dl. Radko Vlaykov, Ambasadorul Bulgariei în România, la Muzeul de Etnografie și Artă Populară Tulcea. Eveniment inițiat de Bianca Vasile, jurnalist la TVR și organizat de Institutul de Cercetări Eco-Muzeale „Gavrilă Simion” Tulcea și Uniunea Bulgară din Banat – România. La eveniment a participat și Ognian Iliev, prim secretar, Secția Politică, Probleme de presă, Știință, Cultură și Educație în Ambasada Republicii Bulgaria în România (26 aprilie); • **Vizită de documentare la Sarichioi, Jurilovca și Vișina, jud. Tulcea**. Întâlnire cu meșterii populari Valentina Grigore - Atelierul meșteșugăresc Katiușa Design din Jurilovca și Bianca Folescu - „Suvenir de Dobrogea” (16 august); • Alături de Grupul „Borianca”, coordonat de prof. Anastasia Andriev - Radulov, vicepreședinte; Nelu Carpuș, vicepreședinte, alți membri ai Asociației „Hristo Botev” a Bulgarilor din Brăila, la **Forumul Internațional „Moștenirea Bulgară”, ed. a 11-a**, inițiat de Marusya Kostova, proprietar și redactor șef al publicației „Balcic Daily Tribune” și organizat de Primăria Orașului Balcic și Asociația „Moștenirea Bulgară”, la Centrul comunitar „Melnitsa / Moara veche” și vizită în **Centrul Istoric și la Castelul Reginei Maria și Grădina Botanică** (21 - 24 august); • Alături de prof. Ana Oprea, secretar și alți membri ai Comunității Rușilor Lipoveni Brăila, la **„Componenta spirituală - fundament al identității etnice a rușilor lipoveni din România”**, la Mănăstirea Uspenia din Slava Rusă, Biserica lipovenească din Cernavodă și Cazinoul din Constanța. Eveniment organizat de Comunitatea Rușilor Lipoveni din România - președinte Silviu Feodor, deputat (29 august); • **Masa rotundă „Past meets future: Virtual heritage for active aging”**, organizată de International Hellenic University, online (1 septembrie); • **Festivalul Peștelui**, pe Faleza Dunării, cu promovarea standurilor partenerilor - CRLR Brăila, Katiușa Design Jurilovca, Honey Lorian BIO, Lavandă Bio Brăila (20 septembrie); • **„Ceiul de toamnă”**, în curtea Școlii Gimnaziale „A.S. Pușkin” Brăila, eveniment organizat de CRLR Brăila, Școala Gimnazială „A.S. Pușkin”, cu susținerea Comunității Rușilor Lipoveni din România - Silviu Feodor, președinte și deputat (5 octombrie); • **„Un sfert de veac de la introducerea studiului limbii materne rromani în sistemul de învățământ brăilean”**, la Școala Gimnazială „Anton Pann” Brăila. Eveniment organizat de Școala Gimnazială „Anton Pann” - prof. Gina Anton, promotor al educației și culturii rromani, în parteneriat cu Centrul Comunitar „Anton Pann” (20 octombrie). **Brăila multiculturală a fost promovată și prin 5 apariții la TVR 1 și TVR 2, publicațiile „Elpis” și „Zorile” și online. Biserica Bunavestire „Greacă” din Brăila va fi promovată – alături de bisericile grecești din Trieste, Livorno, Veneția, Viena, Budapesta, München, Paris, Marsilia, Londra, Manchester, Liverpool, București - într-un album ce va fi publicat sub egida Patriarhiei Ecumenice de Constantinopol, editat de o echipă de artiști din Grecia, coordonată de Maria Stefossi, grafic designer. Au fost documentate și alte obiective grecești din Brăila, pentru proiecte viitoare.**

VIZITATORI ON-LINE AI MUZEULUI BRĂILEI „CAROL I”, ÎN 2025

• Pe website www.muzeulbrailei.ro au fost postate, în 2025: 924 comunicate și anunțuri referitor la evenimente și activități culturale, 52 link-uri la secțiunile Informații de interes public, Angajări, Achiziții, 3555 fotografii și 945 link-uri și video la Evenimente culturale, 221 fotografii la Colecția afișe. (Editori: Diana Coșarcă și Camelia Hristian)
• Pagina „Muzeul Brăilei Carol I” era urmărită, la finele lunii decembrie 2025, de 18.880 de persoane din România și alte țări. Au fost postate: mii de texte, 150 link-uri, 186 video, 13.177 fotografii. Vizualizări: Ianuarie: 561.216; Februarie: 881.980; Martie: 424.353; Aprilie: 644.391; Mai: 521.963; Iunie: 601.214; Iulie: 1.031.546; August: 391.986; Septembrie: 592.251; Octombrie: 638.400; Noiembrie: 622.533; Decembrie: 607.903. (Editori: Camelia Hristian și Cristian Pușcașu)
Mulțumim foarte mult tuturor celor care sunt alături de noi!

Camelia HRISTIAN